

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
20 жылғы «» _____
№ ____ бұйрығына -қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуір
№ 115 бұйрығына -қосымша

Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптары үшін «Бейнелеу өнері» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптары үшін «Бейнелеу өнері» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі "Білім туралы" Заңының 19-бабы 1 тармағына сәйкес әзірленген.

2. Бағдарламаның мақсаты – бастапқы бейнелеу қабілеттері мен дағдылардың, оқушыларға қолжетімді бейнелеу және сәндік өнер түрлерін қабылдау, жинақталған бейнелеу өнерінің тәжірибесін оқу және өмірлік жағдайларда пайдалану жүйесін қалыптастыру.

3. Бағдарламаның оқу мақсаттары:

1) қарапайым бейнелеу қабілеттері мен дағдыларын әртүрлі бейнелеу техникасында қалыптастыру және алған дағдыларын практикалық-маңызды әрекеттерде қолдану;

2) пластикалық материалдарды қолдану және олардан пішіндер жасау дағдыларын қалыптастыру және дамыту;

3) аппликация жасауға арналған формаларды дұрыс орналастыру және жапсыру дағдыларын қалыптастыру;

4) бейнелеу әрекеті процесінде сөйлеудің сүйемелдеу және реттеуші функцияларын дамыту.

4. Бағдарламаның түзету-дамыту міндеттері :

1) көру-қозғалыс координациясын дамыту;

2) бейнелейтін заттарды жан-жақты зерттеу (полисенсорлық негізде), қоршаған ортадағы заттарды салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарды табу қабілеттерін қалыптастыру;

3) бейнелеу әрекеті аясында оқушыларға қолжетімді вербалды (заттардың, олармен жасалған іс-әрекеттердің, заттардың белгілерінің сөз-атаулары) және вербалды емес (ым-ишара, мимика, пантомимика) формаларда сөйлеу дағдыларын қалыптастыру;

4) құрдастар мен мұғалімге қатысты эмоционалды жағымды қабылдауды қалыптастыру;

5) бірлескен іс-әрекет барысында үлкендермен және сыныптастарымен ынтымақтаса білу қабілетін қалыптастыру.

2-тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Оқу процесін ұйымдастыру кезінде мыналар ескеріледі:

1) ұжымдық оқыту жағдайында танымдық белсенділіктің төмендігі;

2) фронтальды жұмыста қолданылатын мұғалімнің бағыттаушы, ынталандырушы көмегіне әлсіз реакция;

3) білім алушылардың қырық бес минут бойы бір оқу пәнінің мазмұнына назар аударып, белсенді болуының шағын ресурсы;

4) қалыптасып жатқан дағдыларды автоматтандырудағы қиындықтар.

6. Бастауыш сыныптарда педагогикалық іс-шаралар қажетті алғышарттарды, дағдылардың, соның ішінде ересектермен және балалармен ынтымақтаста әрекет жасаудың амалдарын қалыптастыруға бағытталған.

7. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларды оқыту мен тәрбиелеу процесін ұйымдастыру арнайы педагогика принциптеріне негізделеді.

8. Педагогтер оқушылардың өзіндік ерекшеліктерін сақтай отырып, өзіндік қарқынмен даму құқығын құрметтейді; балалардың мүмкіндіктерінің өзгеруін үнемі зерттеп қадағалайды, оқушылардың білім беру қажеттіліктерін бағалайды және дағдыларды меңгеру мен дамуындағы минималды болса да жетістіктерін бақылайды және тіркейді. Кез келген прогресс оқудың оң нәтижесі ретінде қарастырылады.

9. Педагогтер осы Бағдарламадан әрбір білім алушы үшін қолжетімді оқу мазмұнын, сондай-ақ білім алушылардың жеке мүмкіндіктері мен оқу, жеке жетістіктерін бағалау нәтижелерін ескере отырып, әдістерді, нысандарды, оқу-әдістемелік құралдарды дербес таңдайды.

10. Білім берудің интеграцияланған сипаты мектептегі оқудың алғашқы 2-4 жылында пәндік емес білім беру арқылы жүзеге асырылады, кейін ол пәндік оқытуға кезең-кезеңімен ауысады. Оқушылардың пәндік емес оқыту кезінде мақсатты іс-әрекетін ұйымдастыру үшін өтпелі тақырыптық жоспарлау қолданылады.

11. Бағдарламада оқу жылының әр аптасы үшін өтпелі тақырып белгіленген. Тақырыптарды және олардың реттілігін анықтау кезінде «Мен баламын» концентрінен (оқушының өзі туралы түсініктерін қалыптастыру, өзіне деген оң көзқарасын қалыптастыру) «Бала және оның әлемі» концентріне (

жақын ортасы жайлы: оның отбасы, үйі, ойыншықтары, мектебі, сыныбы, сыныптастары туралы түсінік қалыптастыру) және одан әрі «Бала және үлкен әлем» концентріне (өсімдіктер, жануарлар әлемі, табиғат құбылыстары) өту принципі қолданылған.

12. Қайталауды және бірте-бірте кеңейтуді, оқытылатын ұғымдарды, лексиканы, фразеологизмдерді, практикалық жаттығуларды күрделендіріп отыруды көздейтін концентрлік принципке сәйкес өтпелі тақырыптар әр сыныпта ортақ тақырып ретінде қайталаынады. Мектептің педагогикалық кеңесі аймақтық ерекшеліктерді және оқушылардың мүмкіндіктерін ескере отырып, пәнге және ортақ тақырыптардың ретіне өзгерістер енгізе алады.

13. Білім алушыларда ойлаудың, қарым-қатынастың, сөйлеу тілінің (оның жоқтығына дейін) дамуында спецификалық проблемалары бар. Бұл проблемаларды компенциялау әрбір жеке жағдайда педагогикалық құралдар арқылы жүзеге асады. Сөйлеуді түсінуді дамыту, вербальды және баламалы қарым-қатынас құралдарын қалыптастыру, оқушылардың бейнелеу-әрекеттік ойлауын дамыту бойынша жүйелі жұмыстар бірізділікпен жүргізіледі. Мұғалімнің сөйлеуі, өзінің және балалардың іс-әрекетін сөйлеумен сүйемелдеуі мөлшерлі және оқушыларға түсінікті болуы керек.

14. Оқыту процесі тек мазмұнды ғана емес, ұйымдастыру формаларын да қатаң реттеуді қарастырмайды.

15. Сабақты ұйымдастырып жүргізген кезде әр оқушы үшін қажеттілік туындаған сәтте іс-әрекет түрін өзгертуге мүмкіндіктің болуын қамтамасыз етеді. Жеке жұмысты орындау, жеке қарқынмен жұмыс жасау, мұғалімнің жеке көмегін алу үшін жағдайлар жасалады. Оқушыларға сабақ барысында сыныпта еркін қозғалуға мүмкіндік беріледі .

16. Бейнелеу өнерін оқыту құзыреттілік негізінде құрылады.

1) әлеуметтік құзыреттілік оқушылардың адамдарға, жалпы бейнелеу өнеріне, халықтық және сәндік-қолданбалы өнер туындыларына, табиғатқа, іс-әрекет өнімдеріне, сабақта және оқу іс-әрекетінен тыс уақытта қауіпсіз өмір сүру ережелерін сақтауға оң көзқарасын қалыптастыру жұмыстарын қамтиды;

2) коммуникативті құзіреттілік сөйлеуді түсінуді дамытудан, оқушылардың сөздік қорын байытудан, бейнелеу әрекеті аясында балаларға қол жетімді вербалды (заттардың, олармен жасалған іс-әрекеттердің, заттардың белгілерінің сөз-атаулары) немесе вербалды емес (ым-ишара, мимика, пантомима және т.б.) формаларында қарым-қатынастың мақсаты мен жағдайына сәйкес сөйлеу іс-әрекетін тіл арқылы жүзеге асыру дағдыларын қалыптастырудан тұрады.

3) танымдық-ақпараттық құзіреттілік оқушылардың бейнелейтін нысанды жан-жақты (полисенсорлық негізде) зерттеу дағдыларын, қоршаған ортадағы заттарды салыстыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу, алған білімдері мен дағдыларын өзінің практикалық іс-әрекетінде қолдану дағдыларын қалыптастыру бойынша жұмысты қамтиды;

4) көрнекі құзыреттілік – бейнелеу құралдарымен және материалдарымен жұмыс істеудің қарапайым дағдыларын қалыптастыру мен дамытуды, бейнелеу әрекетінің дағдыларын меңгеруді, мұғаліммен бірлескен іс-әрекетте қоршаған орта нысандарын еліктеу негізінде, тікелей заттың өзіне қарап, үлгі бойынша қол жетімді деңгейде бейнелеу қабілетін дамытуды; жұмыс орнын ұйымдастыру дағдыларын қалыптастыруды қамтиды.

17. Сабақтарды жоспарлау кезінде оқушылардың жеке ерекшеліктеріне сәйкес көмек алуға мүмкіндік беретін саралау және дараландыру принципі сақталады.

18. Сабақтың құрылымы мен оқыту әдістемесі дидактикалық мақсаттар мен оқу материалының мазмұны негізінде және сыныптағы әрбір оқушының психофизиологиялық мүмкіндіктеріне қарай құрылады.

19. Бейнелеу өнері сабағының құрылымы:

1) ұйымдастыру кезеңі – кабинеттің дайындығы; сабақтың басталуын ұйымдастыру; оқушылардың сабаққа дайындығы; жұмысқа мақсат қою; ойын элементтерін қосу;

2) жаңа оқу материалмен таныстыру – зерттелетін заттар мен құбылыстардағы басты нәрсені бөліп көрсету; көрнекі құралдарды қолдану, пәнаралық байланыстарын пайдалану; жаттығуларды орындау;

3) практикалық жұмыс;

4) қорытындылау – жұмыстардың көрмесі; жұмысты талдау; оқушының іс-әрекетін мұғалімнің бағалауы.

20. Сабақта оқушылардың бейнелеу әрекетін ұйымдастыру үшін әртүрлі әдістер мен тәсілдер қолданылады:

1) зерттеу, жан-жақты қарастыру,

2) бақылау,

3) бейнеленетін заттармен ойнау;

4) еліктеу әрекеттері,

5) бірлескен әрекеттер;

6) үлгі бойынша әрекет;

7) сөздік нұсқау бойынша оқушының өз іс-әрекеті.

21. Сабақтарға музыкалық терапия, арт-терапия, ертегі терапиясы, музыкаға сурет салу, жасалған қолөнер бұйымдармен ойнау элементтерін енгізу оқу-тәрбиелік бағытта да, түзету-дамыту бағытында да сабақтың тиімділігін арттырады.

22. Оқытудың аудиовизуалды құралдары ең күшті оқыту әсерге ие, олар оқылатын материалды бейнелі қабылдауын және оны көрнекі нақтылауын қабылдау мен есте қалдыру үшін неғұрлым қолжетімді формада қамтамасыз етеді, өйткені өмір құбылыстарын көрсету көркемдік құралдармен (кино және фотосурет, көркем оқу, сурет салу, музыка) жүзеге асады.

23. Сабақта міндетті түрде оқушылардың сөйлеу тілін дамыту бойынша арнайы жұмыс жүргізіледі: көзбен қабылданатын бейне мен оның ауызша белгіленуі арасында байланыс орнатылады, сөз мағынасын түсіну, әр оқушының

мұғалім мен құрбылары туралы эмоционалды жағымды қабылдауын қалыптастыру, бірлескен іс-әрекет кезінде ынтымақтастық қарым-қатынас орнату, іс-әрекет процесі мен нәтижесінен жағымды эмоцияларды білдіре білу жұмыстары жүргізіледі.

24. Оқушылардың сенсомоторлы сферасын дамытуға, бұлшық ет тонусын қалыпқа келтіруге, көру-қозғалыс координациясын, саусақтардың сараланған қимыл-қозғалысын, көру арқылы бақылаын дамытуға бағытталған жаттығуларын өткізу сабақтың міндетті құрамдас бөлігі болып табылады.

25. Бейнелеу іс-әрекетпен айналысуға арналған сынып кеңістігін функционалды аймақтарға бөлуді ұйымдастырады:

- 1) мұғалім үшін жұмыс аймағы;
- 2) оқушыларға арналған жұмыс аймағы;
- 3) жеке гигиена аймағы (ыстық және суық сумен);
- 4) экспозиция үшін және арнайы құрал-жабдықтар мен материалдарды, табиғи және әдістемелік қорды, сабаққа арналған оқу-әдістемелік кешендерді жалпы сақтауға арналған аймақ.

26. Кеңсенің қолайлы орналасуы солтүстік немесе солтүстік-батыс жағы; кеңсенің жеткілікті жарықтандырылуы, кеңседегі қабырғалар мен жиһаздың бірыңғай ахроматикалық ашық түсті схемасы; кеңсенің декоративті дизайны (фрескалар, мозаика, макеттер, сәндік-қолданбалы өнер туындылары); уақытша экспозициялар (бейнелеу өнерінің әртүрлі түрлері мен жанрларына арналған балалар жұмыстарының көрмелері, репродукциялар, стендтер) қамтамасыз етіледі.

27. 1-3 сыныпта бейнелеу әрекетіне қажетті негізгі дағдыларды қалыптастырады (бейнелеу алды іс-әрекет): сенсомоторлық дағдыларды дамыту; кеңістікте бағдарлау, пішінді, өлшемді, түсті қабылдау; көрнекі іс-әрекеттің материалдарымен және құралдарымен танысу, көрнекі бақылау мен көру-қозғалыс координациясын дамыту.

28. Бейнелеу өнері туындыларын демонстрациялау сабақ аясында тоқсанына 1-2 рет өткізіледі. Демонстрацияға алынатын өнер туындылардың саны 1-2 картинадан, немесе 1 шағын мүсіннен, немесе 2-3 иллюстрациядан немесе сәндік-қолданбалы өнер туындылардан артық емес болғаны шарт. Шығарманың сюжеті, мазмұны оқушыларға түсінікті болуы керек.

29. Сабақ барысында мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру және жұмыс орнын ұйымдастыру бойынша арнайы жұмыстар жүргізіледі.

30. Бағдарламаның мазмұны ұсынымдық сипатта берілген, мұғалім сыныптағы әрбір оқушының мүмкіндіктері мен нақты жетістіктеріне сәйкес оқыту мазмұны мен оқу қарқынына кез келген өзгерістер енгізуге құқылы.

31. Бағдарламада оқу пәнінің мазмұнын анықтау үшін бағдарлы негіз болатын және білім алушыларды оқытудың жеке бағдарламаларын құру кезінде мұғалім басшылыққа алатын оқыту мақсаттарының жүйесі

тұжырымдалған. Белгілі бір сабаққа оқу мақсаттарын таңдағанда оларды бірнеше бөліктерге бөліп нақтылауға болады.

32. Жетістіктерді бағалау үшін сипаттамалық бағалау қолданылады, ол білім алушылардың жетістіктерінің сапалық көрсеткіші болып табылады. Оқушылардың жетістіктерін сипаттау кезінде дағдыларды меңгерудегі балалардың дербестік дәрежесін көрсету керек: өз бетінше, үлгі бойынша, еліктеу арқылы, мұғаліммен бірлескен әрекеттердің көмегімен.

3 –тарау. «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің мазмұны

33. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі :

- 1) 1-сыныпта – аптасына 2 сағат , оқу жылында 66 сағатты;
- 2) 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 3) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты;
- 4) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағатты құрайды.

Пәннің оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8170 болып тіркелген) бұйрығымен бекітілген типтік оқу жоспарына байланысты.

34. «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің базалық мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

- 1) «Еңбекті ұйымдастыру мәдениеті»;
- 2) «Бейнелеу алды іс-әрекет» (1, 2, 3 сыныптар);
- 3) «Бейнелеу өнері туындыларын қабылдау»;
- 4) «Мүсіндеу» (1, 2, 3, 4-сыныптар).
- 5) «Апликация» бөлімі (1, 2, 3, 4-сыныптар).
- 6) «Сурет салу» бөлімі (1, 2, 3, 4-сыныптар).

35. «Еңбекті ұйымдастыру мәдениеті» бөлімі келесі бөлімшені қамтиды:

- 1) қауіпсіздік ережелері мен мінез-құлық ережелерін сақтау.

36. «Бейнелеу алды іс-әрекет» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттың негізгі белгілері – пішіні, өлшемі, түсі;
- 2) кеңістік туралы түсініктер;
- 3) уақыттық түсініктер;
- 4) нүкте, штрих, сызық, таңба.

37. «Бейнелеу өнері туындыларын қабылдау» келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) халық қолданбалы өнер бұйымдары;
- 2) иллюстрациялар;
- 3) сурет салу, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары.

38. «Мүсіндеу» бөлімі мынадай келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) ермексаздан сурет салу;
- 2) кең көлемді өнімдер;
- 3) композиция.

39. «Апликация» бөлімі мынадай келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттық аппликация;
- 2) сәндік аппликация;
- 3) сюжеттік аппликация.

40. «Сурет салу» бөлімі мынадай келесідей бөлімшелерді қамтиды:

- 1) заттық сурет салу;
- 2) сәндік сурет салу;
- 3) сюжеттік сурет салу.

41. 1-сыныпқа арналған «Бейнелеу өнері» пәнінің базалық мазмұны:

1) еңбекті ұйымдастыру мәдениеті. Өнер кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау: тәртіп ережелерін сақтау бойынша мұғалімнің іс-әрекетін бақылау (бір-біріне кедергі жасамай қатарлас жұмыс істеу; бөтен құралдарды алмау; құралдар мен материалдарды ауызға салмау., оларды еденге және сыныптастарына лақтырмау; рұқсатсыз тұрмау, мұғалімнің үстелінен ештеңе алмау, кабинеттен шықпау, практикалық жұмысты тұрып орындауға рұқсат беріледі). Жұмыс орнын ұйымдастыру бойынша жаттығуларды орындау: ұсынылған қызмет түріне арналған құралдар мен материалдарды бірігіп немесе көрсету арқылы алып орналастыру, құралдар мен материалдарды жұмыстан кейін өз орындарына жинау. Жұмыстан кейін қолды жуу немесе дымқыл шүберекпен сүрту, қоқысты белгіленген орынға шығару;

2) бейнелеу алды іс-әрекет. Заттың негізгі белгілері (пішіні, өлшемі, түсі): затты тактильді-визуалды зерттеу. Мұғалімнің іс-әрекетіне еліктеу арқылы, үлгі бойынша және ауызша нұсқаулар бойынша түс (қызыл, көк, сары), пішін (текше, шар), өлшем (үлкен, кішкентай) белгілерін қоршаған ортадағы нысандарынан, ойын жағдайында, суреттерден (мысалы, ... сияқты тап) тауып белгілеу. Табиғи заттарды олардың көлемдік және жазық кескіндермен үйлестіріп байланыстыру, заттарды ойында қолдану, олардың функционалдық мақсатын анықтау. Пішіні немесе түсі, немесе өлшемі бойынша бірдей заттарды, фигураларды біріктіру. Өртүрлі көлемдегі (түсті) заттармен және ойыншықтармен практикалық әрекеттерді орындау. Шарды кез келген көпбұрыштан ажырату. Үстел үстінде дөңгелек заттарды домалату; жазық және көлемді фигуралар үшін сәйкес тесіктерді табу (Монтессори жабдықтары, Сеген тақталары). Өр түрлі құрылыс жинақтарымен ойындар. Кеңістікте қозғалу, дене мүшелерінің қалыптарын өзгерту (қолды көтеру, алға созу, бір қолды көтеру т.б.) мұғалімнің іс-әрекетіне еліктеу бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша өртүрлі ойын жаттығуларын орындау. Өртүрлі заттардың орналасуы, парақ бетіне (жоғарыға, астына, ортасына) сызба нүктелерін мұғаліммен бірігіп, көрсету бойынша, ауызша нұсқау бойынша салу. Дененің, беттің негізгі бөліктерін қуыршақтан, өзіңнен тауып, көрсету, атау. Мұғалімнің көмегімен алақан мен саусақтардың контурын қарындашпен сызу, өртүрлі ойын жаттығулары кезінде қолды

контурлық кескінмен салыстыру («Саусақтар сәлемдеседі» және т.б.). Жыл мезгілдерін, ауа райының қарапайым құбылыстарын (суық, жылы, жаңбыр жауды, қар жауды) оларға тән белгілерінің негізінде (табиғаттағы бақылаулар бойынша, суреттегі бейнелеуден) қарап тану, мүмкіншілігіне қарай атау. Табиғат құбылыстарын оларға сәйкес еліктеу қимылдары арқылы бейнелеу (суық – қабағын түйіп, бүрісу, жылы – күлімсіреу, жаңбыр – «тырс, тырс» деп үстелдің бетін саусақтармен тақылдату және т.б.). Күн мен айды табиғаттан және иллюстрациялардан тану. Суреттерден, адамдардың іс-әрекетінен тәулік уақытын тану. Нүкте, сызық, таңба: әртүрлі текстуралы сусыма заттың бетіне (ұнтақ жарма, құм) сызықтар салу. Сурет салу техникасын меңгеру: жетекші қолға қарындашты, фломастерді, борды, қылқаламды дұрыс ұстау (мұғалімнің көмегімен). Бос қолмен парақты басу, берілген контур бойынша қарындаш, қалам, фломастер арқылы сызықтар салу. Қылқаламға гуашь бояуын ала білу. Қылқаламды қағаздан ажыратпай ұстап, бүкіл бетімен сызықтар салу. Әр түрлі сызықтарды (тік, көлденең, көлбеу), штрихтарды, таңбаларын (қара және түсті) қағаз парағына шетінен асырмай салу. Қарама-қарсы түсті қағазға бормен, ақ гуашь алынға қылқаламмен сызықтар, нүктелер, штрихтар салу. Нүктелерді саусақтармен, мақта таяқшасымен салу. Дақтармен сурет салу (екі рет бүктелген парақтың бүктемесіне гуашь бояуын жағады, парақты бүктейді, содан кейін ашады). Парақты кең сызықтармен, штрихтармен бояу (саусақ, қылқалам, борлар);

3) өнер туындыларын қабылдау. Өнер туындыларын қоршаған ортадан танып белгілеу, зерттеп қарау (ағаш және саздан жасалған ойыншықтар), ойын жағдаятына қосу, жағымды эмоция, қызығушылық таныту. Атақты халық ертегілеріне иллюстрацияларды қарау. Салынған дейнелерді және негізгі бейнелеудің әсерлілік құралдарын (түсі, пішінін, өлшемін) тану, көрсету және мүмкіндігінше атау. Туыстарының фотосуреттерін қарау;

4) мүсіндеу. Ермексаздың негізгі қасиеттерімен танысу үшін тапсырмасыз мүсіндеу: пластилинді екі қолмен илеу, төсемнің үстінде мүсіндеу. Кесу формаларын, саусақтарды пайдаланып, ермексазда із қалдыру. Ермексаз кесегінен түйіршіктерді саусақтармен жұлу және шымшу, бір түсті ермексаз түйіршігін қатты негізде жағу, қарапайым контурлық кескіннің ішіне қызыл, сары, көк, жасыл, ақ, қара түсті ермексазды жағу (мұғаліммен бірге немесе оған еліктеу арқылы). Көлемді бұйымдар: мұғалімнің көрсетуі бойынша пластикалық материалдармен жұмыс істеудің қарапайым әдістерін (балауыз ермексаз, шарикті пластилин, саз балшық, тұзды қамыр, модельдеу пастасы, мүсіндеу массасы) бақылау. Пластикалық массасын қолдармен илеу, ермексаз кесегін алақанның тік және айналмалы қозғалыстарымен үстел үстінде жаймалау. Дөңгелек пішінді ермексаз кесегін жалпайту, домаланған пішіннің ұштарын біріктіру. Ермексаздың кесегінен түйіршіктерді жұлып алып, оларды табакқа салу (үлкенін үлкенге, кішкентайларды кішіге). Бұйымды мүсіндеп жатқан мұғалімнің іс-әрекетін бақылау, нақты затты табу, мүсіндеу алдында көлемді пішіндерді визуалды - тактильді тексеріп қарау (тұтас қабылдау, ойнау, пішінді,

түсті анықтау). 1-2 бөліктен тұратын бұйымдарды мүсіндеу. Композиция: мұғалімнің көмегімен ұжымдық композициялар құрастыру, жасаған бұйымдармен ойнау;

5) аппликация. Заттық аппликация: дайын пішіндерден мүсіндеу тәсілдерін көрсету кезіндегі мұғалімнің іс-әрекетін бақылау, парақтың барлық бетіне қарама-қарсы түсті дайын пішіндерді қойып орналастыру жаттығулары. Қолдануға қажетті құрал-жабдықтармен (желім таяқшасы, қағаз, төсегіш, майлық, дайын дайындамалар) танысу. Қағазды жырту, бұғу арқылы дайындамалар жасау. Мұғалімнің көмегімен негізгі жұмыс тәсілдерін орындау жаттығулары: дайын дайындаманың теріс жағының бүкіл бетіне желім жағу тек төсегіштің бетінде, дайындаманы қағазға желімдеу, дайындаманы майлықпен қағазға басу, дайындаманы бір қолмен басу, әрекеттерді екі қолмен жасау. 1-2 бөліктен тұратын қарапайым заттарды жапсыру. Сәндік аппликация: бір элементтің қайталануынан тұратын өрнекті қағаздың бүкіл бетіне және көлденең жолаққа жапсыру. Пішіндері бірдей, бірақ түсі әртүрлі 2 элементті қайталау арқылы аппликация өрнегін жапсыру. Сюжеттік аппликация: дайын пішіндерді алдынала дайындалған негізге желімдеу, мұғалімнің көмегімен, көрсетуі бойынша пішіндерді парақ кеңістігінде мақсатқа сай орналастыру. Педагогпен бірге ұжымдық аппликацияны жасау;

б) сурет салу. Мұғалімнің тақтада, қағазда, құмда сурет салу кезінде іс-әрекетін бақылау. Суретте көрсетілген нақты затты табу. Сызылған заттарын ойын іс-әрекетіне қосу. Сурет салу алдында заттарды қарау: тұтас қабылдау, ойнату, заттың контур бойымен сипау арқылы пішінін анықтау, заттың түсін анықтау. Дәстүрлі емес бейнелеу әдістерімен сурет салу: саусақпен кескіндемесі (саусақпен, алақанмен сурет салу), картоптан, көбіктен, мақта тампондарынан жасалған штамп басу арқылы қағаз парағына бояуларды түсіру, бүкіл қағаз парағына бедерлі таңбаларды ырғақпен басу (қағаз парағының шетінен шықпай). Трафарет арқылы контурлы және түрлі-түсті бейнелерді қарындашпен салу; бейнеленетін заттарды қағаз парақтың бүкіл бетіне салу (қағаз парағының шетінен шықпай). Қағаз парағын бояу: көбікті резеңке тампондармен, губкамен айналмалы, тік, көлденең қозғалыстармен бояу. Дөңгелек заттардың суретін дайын контур арқылы салу. Дайын контур бойымен пішіндері бірдей, бірақ өлшемдері әртүрлі бөліктерден тұратын заттардың суретін салу (аққала). Ұсақ бөлшектері жоқ заттар салынған контурлық суреттерді бояу, тұзды қамырдан фигураларды бояу, басқалардың арасында өз суретін тану. Сәндік сурет салу: мақта таяқшасымен және гуашьпен нүктелерден өрнек салу. Дөңгелек заттарды нүктелер өрнегімен безендіру. Сюжеттік сурет салу: ұсақ бөлшектерсіз қарапайым сюжетті дайын контурлық суреттерді (бояғыш парақтарды) бояу.

42. 2-сыныпқа арналған «Бейнелеу өнері» пәнінің базалық мазмұны:

1) еңбекті ұйымдастыру мәдениеті. Бейнелеу өнері кабинетіндегі қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау. Мұғалімнің талаптарын орындау, қарапайым нұсқауларды орындау, жұмыс орнын ұйымдастыру жаттығуларын орындау: ұсынылған іс-әрекет түріне арналған құралдар мен

материалдарды көрсету бойынша, ауызша нұсқау бойынша жайып қою, жұмыстан кейін құрал-саймандар мен материалдарды өз орындарында жинап қою, ермексаз қалдықтарын түстері бойынша бөліктерге мыжып жинау, жұмыстан кейін қолды жуу немесе дымқыл шүберекпен сүрту, қоқысты белгіленген орынға шығару;

2) бейнелеу алды іс-әрекет. Заттың негізгі белгілері (пішіні, өлшемі, түсі). Затты тактильді-визуалды зерттеп қарау: үлгі бойынша және ауызша нұсқау бойынша заттардағы түс (қызыл, көк, сары, жасыл), пішін (текше, шар, шаршы, шеңбер), өлшемі (үлкен, кішкентай) белгілерін қоршаған ортадан, ойын жағдаяттарында, суреттерден тауып белгілеу, олардың функционалдық мақсатын анықтау. Табиғи заттарды олардың көлемді және жазық кескіндерімен үйлестіріп байланыстыру. Пішіні мен түсі, пішіні мен өлшемі бойынша бірдей заттарды, фигураларды біріктіре отырып, ойын жағдаятында қолдану. Түсі бірдей пішіндері әртүрлі заттармен және ойыншықтармен практикалық әрекеттерді орындау (қызыл текшелерді үстелге, ал қызыл шарларды қорапқа сал). Шеңберді кез келген көпбұрыштан ажырату. Монтессори жабдықтары, Сеген тақталары секілді жабдықтарда жазық және көлемді фигураларға сәйкес тесіктерді табу. Трафареттер арқылы шеңбердің, шаршының контурларын сызу және оларды бояу (мұғаліммен бірігіп, мұғалімнің жартылай көмегімен және өз бетімен). Кеңістікте қозғалуға арналған әртүрлі ойын жаттығуларын орындау, дене мүшелерінің қалпыларын өзгерту (оң қолды көтеру, жоғары қарау, т.б.) мұғалімнің іс-әрекетіне еліктеу, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша. Үстел үстіндегі әртүрлі заттардың орналасуы, параққа нүктелерді мұғаліммен бірге, көрсету бойынша, ауызша нұсқау арқылы сызу (оң, сол, орта жақтарына). Жыл мезгілін оған тән белгілеріне (адамдардың киімдері, суреттегі бейнелері бойынша) қарай тану және мүмкін болса атау. Көрнекіліктер бойынша күн мен айды тәулік уақытының белгісі ретінде тану және анықтау. Суреттерден, адамдардың іс-әрекетінен тәулік уақытын тану, атау. Нүкте, сызық, таңба: сурет салу техникасын жетілдіру. Қарындашты, фломастерді, борды, қылқаламды жетекші қолмен дұрыс ұстау. Бос қолмен парақты басып отыру, берілген контур бойынша қарындаш, қалам, фломастер арқылы сызықтар салу. Қылқаламды қағаздан ажыратпай, бүкіл түгімен сызықтар салу. Әр түрлі сызықтарды (тік, көлденең, қиғаш, сынық сызықтар), штрихтарды, нүктелерді, дақтарды (қара және түрлі-түсті) қағаз парағына шетінен асырмай салу. Қарама-қарсы түсті қағазға бормен, ақ гуашь алынған қылқаламмен сызықтар, нүктелер, штрихтар салу. Мақта таяқшасымен нүктелерді салу. Парақты гуашь жағылған қылқаламмен кең сызықтар салып бояу;

3) бейнелеу өнері туындыларын қабылдау. Халық қолданбалы өнерінің бұйымдары: қоршаған ортадан өнер туындыларын іріктеп алу, зерделеп қарау, халық шеберлерінің киізден жасаған бұйымдарындағы көркем бейнелеу құралдарын (түсі, өлшемі) іріктеп қарау, ойынға айналдыру, жағымды эмоцияларды, қызығушылықты білдіру. Көрнекіліктер: әйгілі халық ертегілеріне жасалған иллюстрацияларды қарау. Бейнеленген заттарды, әрекеттерді тану,

көрсету және мүмкін болса атау. Кескіндеме, мүсін, сәулет өнерінің бұйымдары: таныс адамдардың, әр түрлі жыл мезгіліндегі таныс пейзаждардың фотосуреттері;

4) мүсіндеу. Ермексаз кескіндемесі: мұғалімнің көмегімен және дауыспен берілген ырғақ бойынша кесу формамен ермексазда ырғақты із қалдыру (мысалы, тық, тық). Ермексаз кесегінен кішкентай түйіршіктерін жұлып, оларды қатты негіздің үстіне қойылған қарапайым контурлық суреттің ішіне мұғаліммен бірге немесе еліктеу арқылы жағу. Көлемді бұйымдар: пластикалық материалдарының қасиеттері туралы түсініктерін бекіту үшін тапсырмасыз мүсіндеу, екі қолмен ермексазды езу, төсегіш үстінде мүсіндеу. Пластикалық материалдармен жұмыс істеудің қарапайым әдістерін көрсету: пластикалық массаны қолдармен илеу, үстел үстінде алақандардың тура және айналмалы қозғалыстармен ермексаз бөлігін домалатып жаю; дөңгелек пішінді ермексаз бөлігін басып жалпайту. Ермексаз бөліктерін бөлу әдістері: шымшу, бұрап алу, кесу. Бұйым бөлшектерін қосудың амалдары: басып қосу. Мұғалімнің бұйымды мүсіндеу бойынша орындайтын іс-әрекетін бақылау және мүсіндеудің нақты затын табу. Мүсіндеу алдында үш өлшемді пішіндерді визуалды-тактильді тексеру (біртұтас қабылдау, ойнау, пішінді, түсті анықтау). Дөңгелек және сопақ пішінді заттарды, екі бөліктен жасалған заттарды мүсіндеу. Композиция: мұғалімнің көмегімен ұжымдық композициялар құрастыру, оларды ойын жағдаятында қолдану;

5) аппликация. Заттық аппликация: мұғалімнің үлгіні талдауы, талқылауы және мүмкіншілігінше, аппликацияның бөлшектерін тану, көрсету, атау деңгейінде оқушыларды талқылауға ынталандыру. Әр түрлі пішіндегі (өлшемдері, түстері) дайын дайындамалардың кең көлденең жолағында орналастыруды жаттықтыру, белгілі бір ретпен көрсетілімге сәйкес, мұғаліммен бірігіп, мұғалімнің көмегімен. Қағазға дайындамаларды жапсыру жаттығулары. 2-3 бөліктен тұратын қарапайым заттық суретті көрсетілім бойынша құрастыруды жаттықтыру. 2-3 бөліктен тұратын қарапайым заттық аппликацияны көрсетілімнен кейін құрастыруды және жабыстыруды жаттықтыру. Дайын пішіндерден аппликация жасау тәсілдерін демонстрациялау кезінде мұғалімнің іс-әрекетін, қағазды жырту, мыжу арқылы дайындамалар жасау тәсілдерін бақылау. Түстердің белгіленуімен берілген контурға жыртылған қағаз дайындамаларды салып және желімдеп, екі түсті аппликацияны мұғаліммен бірігіп құрастыру. Мұғалімнің көмегімен берілген контур бойынша мыжылған қағаз дайындамаларынан (1-2 түсті) аппликацияларды құрастыру және жапсыру. Сәндік аппликация: үш-төрт бірдей элементтерден тұратын көлденең жолаққа бүкіл қағаз бетіне өрнек салу, содан кейін көрсетілім және үлгі бойынша желімдеу. Көлденең жолаққа 1 элементтің қайталануынан тұратын кезектесуді сақтай отырып, өрнек құрастыру және жапсыру, мұғаліммен бірігіп. Сюжетті аппликация: үлгі бойынша 2-3 бөліктен қарапайым сюжетті аппликацияны құрастыру және жапсыру;

б) сурет салу. Заттық салу салу: сурет салу техникасын сақтау: жетекші қолында қарындаш, фломастер, қылқаламды дұрыс ұстау, қағазды бір қолмен басып ұстау, сурет салуда қолдың қозғалысын көзбен сүйемелдеу, қарындашқа қатты баспау, қағазды жырттып қоймау, қағазда анық сызықтар қалдыру, қылқаламның түгін жалбыратпай, бояуда қылқаламға қатты баспау. Түстерді ажырату және бейнелеу процесінде қолдану: қызыл, көк, сары, жасыл, ақ, қара. Тақтада, қағазда, құмда сурет салу кезінде мұғалімнің іс-әрекетін бақылау. Қағаз парағының бетіне тапсырмасыз сурет салу (қағаздың бетіне толықтай, шетінен шықпай). Салған суреттерді ойынға қосу. Сурет салу алдында заттарды қарау: тұтас қабылдау, ойынға қосу, контур бойымен сипау арқылы пішінді анықтау, түсін анықтау. Трафарет арқылы контурлық және түрлі-түсті бейнелерді қарындашпен салу. Поролон тампондарын, губканы қолдану арқылы қағаз парағын гуашьпен бояу үшін айналмалы, тік, көлденең қозғалыстарын орындау және боялған парақты аппликация негізі ретінде қолдану. Берілген контур бойымен дөңгелек, шаршы, үшбұрышты («үй шатыры» деп белгіленеді) формаларын салу. Берілген контур бойынша әртүрлі көлемдегі 2 пішіннен тұратын заттардың суретін салу: мұғаліммен бірігу іс-әрекетінде немесе мұғалімнің көмегімен жүзеге асырылады. Контурдың шетінен шықпай, үлкен заттық суреттердің контурын бояу. Тұзды қамырдан фигураларды (дөңгелек тоқаштарды) бояу, мұғалімнің көмегін пайдалана білу, өз жұмысын және сыныптастарының салған суреттерін жан-жақты қарау, өз суретін өзге суреттердің арасынан тану. Сәндік сурет: дәстүрлі емес бейнелеу әдістерімен сурет салу. Картоптан жасалған штамппен басып сурет салу, қағаз парақтың шетінен өтпей, толықтай бетіне штамппен ырғақты басып, сурет салу. Педагогтың көмегімен кең көлденең жолаққа гуашь жағылған жапырақтармен басып өрнек салу. Бірлесіп немесе мұғалімнің көмегімен гуашьпен мөр басып өрнек салу (парақ, штамп, губка). Бозғылт түспен берілген ою-өрнекті мұғалімнің көмегімен, көрсетілген үлгі бойынша бояу. Сюжеттік сурет: тірек сызықтар бойымен контур суреттің бөлшектерін салу; ұсақ бөлшектерсіз, сюжеті қарапайым дайын контурлық суретті бояу.

43. 3-сыныпқа арналған «Бейнелеу өнері» пәнінің базалық мазмұны:

1) еңбекті ұйымдастыру мәдениеті. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау: құралдармен және материалдармен жұмыс істеу кезінде тәртіп ережелерін және қауіпсіздік техникасын сақтау. Қайшымен жұмыс кезінде қауіпсіздік техникасын сақтау дағдыларын қалыптастыруға арналған жаттығуларды орындау. Жұмыс үстелінде тәртіпті сақтау, қажетті қызмет түріне арналған құралдар мен материалдарды ауызша нұсқаулар бойынша және/немесе сурет бойынша орналастыру, жұмыстан кейін құралдар мен материалдарды өз орындарына қою, ермексаз қалдықтарын түсі бойынша бір бөлікке (кесекке) біріктіріп жинау, жұмыстан кейін қолды жуу немесе дымқыл шүберекпен сүрту, қоқыстарды белгіленген орынға шығару. Кезекшінің міндеттерімен танысу, ауызша нұсқауларға сәйкес кабинеттегі жұмыстарды орындау (шүберек сулау, үстелді сүрту, құралдарды

шығарып қою немесе жинау және т.б) кезекші орындайтын жұмыс алгоритмін жаттықтыру;

2) бейнелеу алды әрекет. Заттың негізгі белгілері (пішіні, өлшемі, түсі). Мұғалімнің азғана көмегін пайдаланып затты тактильді-визуалды зерттеу. Табиғи затты көлемдік және жазық кескіндермен үйлестіру, затты ойында қолдану, функционалдық мақсатын анықтау. Заттардың, фигуралардың пішіні, түсі, өлшемі бойынша ажырату. Заттарды ұқсас белгілері бойынша біріктіру. Өртүрлі заттармен практикалық әрекеттерді орындау (барлық қызыл заттарды оңға, көк заттарды солға және т.б. қою). Шеңбер мен шарды, шаршы мен текшені ажырату. Геометриялық фигуралардың контурын шаблондар бойынша сызу және бояу (мұғалімнің жартылай көмегімен және өз бетімен). Жұмыс барысында қызыл, көк, сары, жасыл, қара, ақ түстерді ажырату және пайдалану. Кеңістікті бейнелеу: орналастыру жері туралы ауызша нұсқау бойынша парақ бетіне нүктелерді салу; ауызша нұсқау бойынша затты үстел үстіне, сынып ішінде орналастыру бойынша практикалық әрекеттерді орындау. Қарама-қарсы жыл мезгілдерін (қыс және жаз) және тәулік бөліктерін (күн мен түн) табиғаттағы бақылаулар, суреттердегі бейнелер, сипатты белгілері бойынша тану және атау;

3) өнер туындыларын қабылдау. Халық қолданбалы өнерінің бұйымдары: қоршаған ортадан өнер туындыларын іріктеп алу, жаң-жақты қарау, халық шеберлерінің қыштан жасалған бұйымдарындағы көркем бейнелеу құралдарын (түсі, өлшемі) анықтау, оларды ойында қолдану, жағымды эмоциялар, қызығушылық таныту. Иллюстрациялар: Қазақстан халқының ұлттық киімдері бейнеленген иллюстрацияларды қарау, бейнеленген заттарды тану, көрсету, мүмкіндігінше атау. Кескіндеме, мүсін, сәулет өнерінің бұйымдары: аймақтың көрнекті ғимараттары (фотосуреттер, картиналар, нақты ғимараттар). Шағын мүсіндік пішіндер;

4) мүсіндеу. Ермексаз кескіндемесі: ермексаз кесегінен кішкентай түйіршіктерін жұлып, оларды қатты негіздің үстіне қойылған қарапайым контурлық суреттің ішіне мұғалімге еліктеу бойынша жағу. Қатты негіздің үстінде дайын контур ішіне көлемді ермексаз аппликацияны мүсіндеу мұғаліммен бірлесіп. Көлемді бұйымдар: мүсіндеу алдында заттарды зерттеп қарап алу (нысанды қарау, сипап сезіну, ондағы негізгі және қосымша бөліктердің пішіні мен түсін белгілеу) мұғалімнің көмегімен. Мұғалімнің бұйымды мүсіндеуін бақылау. Мүсіндерді тану, атау, шынайы затпен салыстыру. Ермексаздың бір тұтас кесегінен 1 бөлшектен тұратын ыдыстарды алдынала зерттеп болғаннан кейін, тікелей ыдыстың өзіне қарап мүсіндеу, олардың негізгі белгілерін домалату, басу, тегістеу, тарту тәсілдері арқылы көрсете білу; сюжетті ойындарда дайын бұйымдарды пайдалану. Объектіні конструктор жинау секілді түрінде (2-3 бөліктен тұратын) еліктеу бойынша мүсіндеу, мұғалімнің көмегін пайдалану арқылы формасын шығару, үлгімен салыстыру. Композиция: мұғалімнің көмегімен оқушылардың жасаған қолөнер бұйымдарынан ұжымдық композициялар құрастыру, орындалған шығармалармен ойнау;

5) аппликация. Заттық аппликация: мұғалімнің үлгіні талдауы, талқылауы және мүмкіншілігінше, аппликацияның бөлшектерін тану, көрсету, атау деңгейінде оқушыларды талқылауға ынталандыру. Қағазды жырту, мыжу арқылы дайындамалар жасау. Дайын фонға үлгі бойынша, сөйлеу нұсқаулығы бойынша дайындамаларды орналастыру және жапсыру. Берілген контурдағы жыртылған дайындамалардан аппликацияларды құрастыру және жапсыру. Берілген контурда мыжылған қағаз дайындамаларынан (1-2 түсті) үш өлшемді аппликация жасау және жапсыру. Сәндік аппликация: берілген түзу бойымен қағазды қию жаттығулары. Берілген сызық бойынша жолақтарды кесу жаттығулары. Бір өлшемді, екі түсті жолақтар түрінде аппликацияға арналған дайындаманы кесу. Қағаз бетіне 3-4 жолақты түстерін белгілі кезекпен ауыстырып жабыстыру арқылы 2 бөлітен тұратын өрнекті құрастыру және оларды көрсету және/немесе үлгі бойынша жапсыру. Сюжетті аппликация: үлгі бойынша мұғалімнің көмегімен қарапайым сюжеттік аппликацияны құрастыру және жапсыру;

б) сурет салу. Заттық сурет салу: сурет салу техникасын сақтау. Түстерді ажырату және бейнелеу процесінде қолдану: қызыл, көк, сары, жасыл, ақ, қара. Тақтада, қағазда, құмда сурет салу кезінде мұғалімнің іс-әрекетін бақылау. Қағаз парағының бетіне тапсырмасыз сурет салу (қағаздың бетіне толықтай, шетінен шықпай). Сурет салу алдында заттарды қарау: тұтас қабылдау, ойынға қосу, контур бойымен сипау арқылы пішінді анықтау, түсін анықтау. Сурет салу алдында заттарды тексеру (біртұтас қабылдау, ойнату, контур бойымен калька арқылы пішінді анықтау, түсін анықтау). Трафаретте, шаблонда контур және түрлі-түсті бейнелерді қарындашпен салу. Трафарет, шаблон арқылы сызылған заттарды қарындашпен сызықтан шықпай бояу. Акварельмен бояуды үйрету. қағаз парағын бояуды кең щеткамен жағып бояу, бояуда көлденең қозғалыстарды орындау, боялған парақты кейін аппликация жасауға қолдану. Берілген контур бойымен әр түрлі формадағы: дөңгеленген, төртбұрышты, үшбұрышты («үй шатыры» деп белгіленген) заттардың қарындашпен суретін салу. Берілген контур бойымен әртүрлі пішіндерден (дөңгелек және бұрыштық) тұратын заттарды қарындашпен салу: мұғаліммен бірігіп немесе мұғалімнің көмегімен жүзеге асырылады. Сызба шекарасынан шықпай, үлкен контурлық суреттерді бояу. Тұзды қамырдан жасалған фигураларды бояу. Суреттегі заттың тірек сызықтармен берілген бөлшектерін сызықтарды жалғастырып сызу. Өз жұмысын мен сыныптастардың суреттерін қарастыру, басқалардың арасында өз суретін тану. Сәндік сурет салу: дәстүрлі емес бейнелеу әдістерімен сурет салу. Көлденең кең жолаққа картоптан жасалған штамппен басып 1 элементтен тұратын өрнек салу. Педагогтың көмегімен кең көлденең жолаққа гуашь жағылған жапырақтармен басып өрнек салу. Бірлесіп немесе мұғалімнің көмегімен бояумен мөр басып өрнек салу (парақ, штамп, губка). Алдынала бояуы бозғылт түспен дайындалған ұлттық ою-өрнекті мұғалімнің көмегімен, көрсетілген үлгі бойынша бояу. Мұғалімнің көмегімен тірек нүктелерінің бойымен көлденең жолаққа қылқаламмен сүйкеп өту техникасын қолданып

бояуды сілтей жағу арқылы өрнек салу. Контурлық суреттегі заттарды безендіру. Сюжетті сызба: қарапайым сюжеттік сызықпен контурлық сызбаларды (бояғыш беттерді) бояу.

44. 4-сыныпқа арналған «Бейнелеу өнері» пәнінің базалық мазмұны:

1) еңбекті ұйымдастыру мәдениеті. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау: сабақта мұғаліммен бірігіп жұмыс істеу, құралдармен жұмыс істеу кезіндегі тәртіп пен қауіпсіздік ережелерін сақтау, қайшымен жұмыс кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтауға жаттығулар жасау. Оқушылардың қайшымен жұмыс жасау кезіндегі өз әрекеттерін көрсету және дауыстап айту (мүмкіндігінше). Жұмыс орнындағы тәртіпті сақтау, ұсынылған қызмет түріне арналған құралдар мен материалдарды ауызша нұсқаулар мен сызба бойынша орналастыру, жұмыстан кейін құралдар мен материалдарды өз орындарына дұрыс қою, ермексаз қалдықтарын түстері бойынша жинап біріктіру, жұмыстан кейін қолды жуу немесе дымқыл шүберекпен сүрту, қоқыстарды белгіленген орынға шығару. Кезекшінің іс-әрекет алгоритмін ауызша нұсқау бойынша немесе өз бетінше орындау;

2) өнер туындыларын қабылдау. Халық қолданбалы өнерінің бұйымдары: қоршаған ортадан өнер туындыларын танып көрсету, қарастыра білу, көркем бейнелеу құралдарын ажырату (түсі, өлшемі). Халық шеберлерінің бұйымдарындағы ұлттық ою-өрнектер, жағымды эмоцияларды, қызығушылықты білдіру. Иллюстрациялар: балалар әдебиетіндегі иллюстрациялар. Бейнеленген заттарды, сюжетті тану, көрсету және мүмкін болса атау. Кескіндеме, мүсін, сәулет өнерінің бұйымдары: шағын мүсіндік пішіндер, қазақ суретшілерінің картиналары (А. Қастеев «Киіз үйдің ішкі көрінісі»);

3) мүсіндеу. Ермексаз кескіндемесі: ермексаз кесегінен кішкентай түйіршіктерін жұлып, оларды қатты негіздің үстіне қойылған қарапайым контурлық суреттің ішіне мұғалімге еліктеу бойынша жағу. Қатты негіздің үстінде дайын контур ішіне көлемді ермексаз аппликацияны мүсіндеу мұғаліммен бірлесіп. Көлемді бұйымдар: мүсіндеу алдында заттарды зерттеп қарап алу (затты қарау, сипап сезіну, ондағы негізгі және қосымша бөліктердің пішіні мен түсін белгілеу) мұғалімнің көмегімен. Мұғалімнің бұйымдарды мүсіндеуін бақылау. Мүсіндерді тану, атау, шынайы затпен салыстыру. Ермексаздың бір тұтас кесегінен 1 бөлшектен тұратын ыдыстарды алдынала зерттеп болғаннан кейін, тікелей ыдыстың өзіне қарап мүсіндеу, олардың негізгі белгілерін домалату, басу, тегістеу, тарту тәсілдері арқылы көрсете білу; дайын бұйымдарды сюжетті ойындарда пайдалану. 2-3 бөліктен тұратын затты конструкторлық әдіспен еліктеу бойынша мүсіндеу, мұғалімнің көмегін пайдалану арқылы формасын шығару, үлгімен салыстыру. Композиция: мұғалімнің көмегімен оқушылардың жасаған қолөнер бұйымдарынан ұжымдық композициялар құрастыру, орындалған шығармалармен ойнау;

4) аппликация. Заттық аппликация: тану, көрсету, аппликацияның бөлшектерін атау және орындау ретілігін айту деңгейінде талқылауға

оқушыларды қатыстыра отырып, мұғалімнің үлгіні талдауы. Дайын фонға үлгі бойынша, сөйлеу нұсқаулығы бойынша дайындамаларды орналастыру және жапсыру жаттығулары. Қағаз парағының кеңістігінде бағдарлау жаттығулары: жоғарғы, төменгі, оң, сол, орта. Коллаж техникасын меңгеру: мұғалімнің көмегімен қағаз негізін бояу және дайын формалардан аппликация жасау. Дайын формалардан аппликация жасау және «саусақпен сурет салу», мұғаліммен біріккен іс-әрекетінде, мұғалімнің көмегімен. Коллаж техникасын көрсету бойынша мұғалімнің іс-әрекетін бақылау. Қағазды жырту, мыжу арқылы дайындамалар жасау. Жыртылған дайындамалардан аппликацияларды құрастыру және оларды берілген контурға жапсыру. Мыжылған қағаз дайындамаларынан (1-2 түсті) көлемді аппликацияны құрастыру және берілген контурға жапсыру. Сәндік аппликация: берілген сызық бойынша қағазды қию жаттығулары. Шаршыны қиып алуды үйрену жаттығулары. Бір өлшемді, екі түсті төртбұрышты аппликация үшін дайындаманы қиып дайындау. Көлденең жолаққа 3-4 шаршыдан тұратын ою-өрнекті түр-түсін кезектестіріп құрастыру, одан кейін оларды көрсетілім мен үлгі бойынша жапсыру. Сюжетті қосымша: мұғалімнің көмегімен және үлгі бойынша қарапайым сюжеттік аппликацияны құрастыру және жапсыру. Мұғалімнің көмегімен, үлгі бойынша ұжымдық сюжеттік аппликацияны құрастыру және жапсыру; коммуникативті дағдыларды және топта жұмыс істеу қабілетін дамыту;

5) сурет салу. Заттық сурет салу: сурет салу техникасын сақтау және жетілдіру. Түстерді ажырату және бейнелеу процесінде қолдану: қызыл, көк, сары, жасыл, ақ, қара. Мұғалімнің суреттерді тақтада, қағазда орындау кезіндегі іс-әрекетін бақылау. Қағаз парағының барлық жағына тапсырмасыз сурет салу (қағаз парағының шетінен шықпай). Сурет салу алдында заттарды зерттеп қарау. Қоршаған ортадағы нысандарға тікелей қарап, солардың суретін салу мұғаліммен бірге, мұғалімнің көмегімен. Берілген контур бойымен және/немесе мұғалімнің көмегімен екі түрлі пішіннен тұратын заттардың суретін салу. Трафаретте, шаблон арқылы контурлық және түрлі-түсті бейнелерді қарындашпен салу. Трафарет, шаблон арқылы салынған суреттерді қарындашпен сызықтан шықпай бояу. Берілген контур бойымен жылдың әр мезгіліндегі ағаштардың суретін салу. Тұзды қамырдан жасалған фигураларды, заттық силуэттік формаларын гуашьпен бояу (киім, жиһаз, ыдыс-аяқ; халық ойыншықтары). Суретте бейнеленген заттың тірек сызықтарымен белгіленген бөлшектерін салып, суретті бітіру. Өзінің жұмысын және сыныптастарының салған суреттерін мұқият қарастыру. Мұғалімнің көмегімен өзінің және өзгенің жұмысын бағалау. Сәндік сурет салу: ақшыл түспен берілген ұлттық ою-өрнектің суретін, үлгідегідей, мұғалімнің көмегімен бояу. Мұғалімнің көмегімен тірек нүктелерінің бойымен көлденең жолаққа қылқаламмен бояуды сілтей жағу (сүйкеп өту техникасы) және нүктелер (қылқаламның ұшымен) қою арқылы өрнек салу. Сюжетті сурет салу: ұсақ бөлшектері жоқ қарапайым сюжеттік контурлық суреттерді (бояуға арналған дайын кітапша беттерін) бояу.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

45. Бағдарламадағы оқу мақсаттары кодтау арқылы берілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бағдарламаның бөлімі мен бөлімшесін, төртінші сан білім беру мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 1.2.1.4 кодтауында «1» – сынып, «2.1» – кіші бөлім, «4» – оқу мақсатының нөмірленуі.

46. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлімдер мен сыныптар бойынша берілген:

1) «Еңбекті ұйымдастыру мәдениеті» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1- сынып	2 -сынып	3- сынып	4 сынып
1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау	1.1.1.1 тәртіп ережелерін сақтау	2.1.1.1 тәртіп ережелерін сақтау	3.1.1.1 тәртіп ережелерін сақтау	4.1.1.1 тәртіп ережелерін сақтау
	1.1.1.2 жұмыс орнын берілген қызмет түріне дайындау мұғалімнің көрсетуі, үлгі бойынша	2.1.1.2 мұғалімнің өтініштерін, талаптар мен тапсырмаларын орындау	3.1.1.2 мұғалімнің өтініштерін, талаптар мен тапсырмаларын орындау	4.1.1.2 мұғалімнің өтініштерін, талаптар мен тапсырмаларын орындау
	1.1.1.3 жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын жинап ретке келтіру: көрсетілгендей, үлгі бойынша	2.1.1.3 берілген қызмет түріне қарай жұмыс орнын дайындау: еліктеу бойынша, көрсетілгендей, үлгі бойынша	3.1.1.3 берілген қызмет түріне қарай жұмыс орнын дайындау	4.1.1.3 берілген қызмет түріне қарай жұмыс орнын дайындау
	1.1.1.4 құралдарды, материалдарды, олармен жасалатын әрекеттерді тану және көрсету: көрсетілгендей, үлгі бойынша	2.1.1.4 үлгі бойынша шоу бойынша жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіру	3.1.1.4 жұмысты аяқтағаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіру	4.1.1.4 жұмысты аяқтағаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіру
	1.1.1.5 пластикалық материалдармен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтау	2.1.1.5 пластикалық материалдармен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтау	3.1.1.5 кезекшінің міндеттерін орындау	4.1.1.5 бейнелеу өнері кабинетінде кезекшінің міндеттерін орындау

			3.1.1.6 пластикалық материалдармен жұмыс жасауда қауіпсіздік ережелерін сақтау	4.1.1.6 пластикалық материалдармен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтау
			3.1.1.7 қайшымен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтау	4.1.1.7 қайшымен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтау

2) «Алдын ала бейнелеу әрекеті» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1- сынып	2 -сынып	3- сынып	4 сынып
2.1. Заттың негізгі белгілері – пішіні, өлшемі, түсі	1.2.1.1 түстерді (қызыл, көк, сары) үлгі бойынша, атауы бойынша тану және көрсету	2.2.1.1 заттарды қарастыру: қоршаған ортада, ойын жағдайында, суреттерде түстерді тану, көрсету, атау	3.2.1.1 мұғалімнің азғана көмегі арқылы затты зерттеп қарау	
	1.2.1.2 форманы (текше, шар) үлгісіне сәйкес, атауына сәйкес тану және көрсету	2.2.1.2. заттарға зерделеп қарау: заттардың формаларын үлгісіне сәйкес, атауына сәйкес қоршаған ортада, ойын жағдайында, суретте тану, көрсету және атау	3.2.1.2 формасы, түсі, көлемі бойынша әртүрлі заттарды, фигураларды ажырату	
	1.2.1.3. өлшемді (үлкен, кішкентай) үлгісіне сәйкес, атауына сәйкес тану және көрсету	2.2.1.3 заттарға зерделеп қарау: өлшемді үлгісіне сәйкес, атауына сәйкес қоршаған ортада, ойын жағдайында, суретте тану, көрсету және атау	3.2.1.3 заттарды ұқсас белгілері бойынша біріктіру (көлемі, формасы, түсі, мақсат-маңызы)	
	1.2.1.4 заттарды мұғалімнің көмегімен бір белгісі бойынша біріктіру (көлемі,	2.2.1.4 нақты заттарды суреттегі көлемді, жазық кескіндермен үйлестіру	3.2.1.4 әр түрлі заттармен практикалық әрекеттерді орындау (заттың не	

	түсі, пішіні бойынша)		үшін екендігін біліп, онымен қалай әрекет ететінін көрсету)	
	1.2.1.5 заттармен практикалық әрекеттерді орындау (заттарды кішіден үлкенге қарай бір қатарға, үлкен – кіші – үлкен тәртібімен көрсетілгендей, үлгі бойынша қою	2.2.1.5 заттардың функционалдық мақсатын анықтау	3.2.1.5 шеңбер мен шарды, шаршы мен текшені ажырату	
	1.2.1.6 шарды кез келген көпбұрыштан ажырату	2.2.1.6 бір түсті әртүрлі пішіндегі заттармен практикалық әрекеттерді орындау	3.2.1.6 әр түрлі өлшемдегі геометриялық фигураларды (шаршы, шеңбер, сопақ) шаблон арқылы сызу және бояу	
		2.2.1.7 шеңберді, шаршыны трафарет арқылы сызу және бояу	3.2.1.7 заттың көлемін (үлкен, кіші) сипаттайтын сын есімдерді зат есімдермен жақ түрінде, жекеше, көпше түрінде үйлестіру: мұғалімге еліктеу арқылы, өз бетінше белсенді сөйлеуінде	
			3.2.1.8 бейнелеу процесінде қызыл, сары, жасыл, қара, ақ түстерді ажырату және қолдану	
2.2. Кеңістік туралы түсініктер	1.2.2.1 дене мүшелерінің кеңістіктегі орнын өзгерту тапсырмаларын көрсетілім бойынша орындау	2.2.2.1 дене мүшелерінің кеңістіктегі орнын өзгерту тапсырмаларын көрсетілім бойынша орындау	3.2.2.1 орналастыру туралы ауызша нұсқау бойынша параққа нүктелерді салу	
	1.2.2.2 қолды оның контурлық бейнесімен салыстыру	2.2.2.2 параққа нүктелерді (жоғары, төмен, ортасына, оң, сол	3.2.2.2. ауызша нұсқау бойынша затты сынып ішінде, үстел	

		жаққа) салу: көрсетілім бойынша, үлгі бойынша	үстінде орналастыру бойынша практикалық әрекеттерді орындау	
1.2.2.3 заттарды орналастыру, параққа нүктелерді салу (жоғарғы, төмен, орта): үлгі бойынша, көрсету бойынша	2.2.2.3 сұрақтарға жауап беру арқылы дене мүшелерінің орналасуын көрсету: жоғарғы жағында не бар? - бас, мойын, кеуде; Төменде не бар? - аяқ; Алдында не бар - бет, кеуде, асқазан; Артқы жағында не бар? - желке, арқа, мұғалім көрсетуі, өтініші бойынша	3.2.2.3 заттарды (ойыншықтарды) жақын кеңістікке өзіне қатысты: алыс, жақын, жақын, жоғары, төмен, алдында (өзінің алдына), артына орналастыру: көрсету бойынша, үлгі бойынша, сәйкес ауызша нұсқауға		
	2.2.2.4 заттарды (ойыншықтарды) жақын кеңістікке өзіне қатысты: алыс, жақын, жанында, жоғары, төмен, алдына (алдына), артына орналастыру: көрсету бойынша, мұғалім үлгісі бойынша, ауызша нұсқауларға сәйкес	3.2.2.4 өтініш бойынша дене мүшелерінің орналасуын көрсету: «Маған оң – сол қол, аяқ, көз, құлақ, щекке көрсет».		
	2.2.2.5 «Қайда ...?» деген сұраққа жауап беруде «алыс, жақын, қасында, жоғары, төменде, алдында, артымда» сөздерін қолдану	3.2.2.5 екі, үш затты бір-біріне қатысты «алдында, артында, арасында, ішінде, үстінде» орналастыру: еліктеу, үлгі бойынша, ауызша нұсқау арқылы		
	2.2.2.6 заттарды (ойыншықтарды) бір қатарға қою: «Ойыншықтарды бір қатарға қой»	3.2.2.6 берілген бағытта қозғалу: «алға, артқа, оңға, солға, бүйірге»		

		өтінішті орындау, нұсқауы бойынша бірнеше заттарды (ойыншықтарды) шоу бойынша, үлгі бойынша, қатарға қою.	еліктеу, ауызша нұсқау арқылы	
			3.2.2.7 заттарды (мысалы, ойыншықты, допты) «алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, бір жаққа» жылжыту: көрсету бойынша, ауызша нұсқауларға сәйкес	
			3.2.2.8 «алыс, жақын, жанында, жоғары, төменде, алдымда, артымда» сөздерін қолданып «Қайда?» деген сұраққа жауап беру	
			3.2.2.9 бірнеше затты (ойыншықтарды), олардың бейнелерін (суреттерін) бір қатарға қою: көрсету бойынша, үлгі бойынша, «Ойыншықтарды бір қатарға қою» нұсқаулығы бойынша	
			3.2.2.10 «шеткі, бірінші, соңғы, дейін, кейін артта» кезектілігінің тәртібін бақылау: мұғалімнің көрсетуі және ауызша нұсқауы бойынша	
2.3. Уақыттық түсініктер	1.2.3.1 жыл мезгілдеріне сәйкес табиғаттағы	2.2.3.1 жыл тән белгілерді адамдардың киімдері,	3.2.3.1 қарама-қарсы жыл мезгілдерін (жаз және қыс) және күн бөліктерін тану	

	өзгерістерді бақылау	суреттегі бейнелері бойынша тану, атау	(күн мен түн) (табиғаттағы бақылаулардан, суреттердегі бейнелерден, сипаттық белгілерден) және атау	
	1.2.3.2 өз өміріндегі оқиғаларды, режим сәттерін «таңертең», «күндіз түсте», «кешке», «түнде» сөздерімен үйлестіру	2.2.3.2 күн мен айды тәулік уақытының белгісі ретінде тану және белгілеу	3.2.3.2 жыл мезгілдерін бейнелейтін суреттерді біріктіру (қыс, көктем, жаз, күз)	
		2.2.3.3 өз өміріндегі оқиғаларды, күн тәртібіндегі сәттерді «алдымен - содан кейін», «кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «түнде» сөздерімен ұйқастыру	3.2.3.3 күн бөліктерін бейнелейтін суреттерді біріктіру (күн, түн, таңертең, кеш)	
		2.2.3.4 мұғалімнің/ ересектердің «алдымен - содан кейін» сөздері бар нұсқауларын орындау	3.2.3.4 өз өміріндегі оқиғаларды, режим сәттерін «алдымен - содан кейін», «қазір - кейін», «кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «күндіз», «кешке», «түнде»	
		2.2.3.5 «... қашан ...?» деген сұраққа жауап беруде «алдымен - содан кейін», «кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «түнде» сөздерді қолдану	3.2.3.5 мұғалімнің/ ересектердің «алдымен - содан кейін», «қазір - кейін» сөздері бар нұсқауларын орындау	
		2.2.3.6 иллюстрациялық	3.2.3.6 «...қашан ...?» деген сұраққа	

		материалды (визуалды кесте) пайдалана отырып сабақта режим сәттерінің, іс-әрекет түрлерінің ретін (тәртібін) сақтау	жауап беруде «алдымен - содан кейін», «қазір-кейін», «кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «күндіз», «түстен кейін», «кешке», «түнде» сөздерін қолдану	
			3.2.3.7 иллюстрациялық материалды (визуалды кесте) пайдалана отырып сабақта іс-әрекет түрлерінің ретін (тәртібін) сақтау	
			3.2.3.8 иллюстрациялық материалды (визуалды кесте) пайдалана отырып сабақта режим сәттерінің, іс-әрекет түрлерінің ретін (тәртібін) «Суреттерді рет-ретімен орналастыр, алдымен не, келесі не» нұсқау бойынша орнату	
2.4. Нүкте, штрих, сызық, таңба	1.2.4.1 сусымалы заттың бетіне саусақтармен, таяқшалармен сызықтар салу	2.2.4.1 нүктелерді, түзу, қисық сызықтарды саусақпен құм, жарма бетіне сызу: еліктеу арқылы, үлгі бойынша, атауы бойынша	3.2.4.1 фигуралдағы нүктелер санын қайта санаусыз айту: 1, 2, 3, 4, 5	
	1.2.4.2 сурет салу техникасын сақтау	2.2.4.2 тақтаға бормен нүкте, түзу, қисық сызықтар салу: еліктеу, үлгі, атауы бойынша	3.2.4.2 1 ден 5 дейін сандарды ретпен атау: мұғалімнің артынан қайталап, өз бетінше есте сақтау бойынша	

1.2.4.3 бояу жаққышқа гуашь алу	2.2.4.3 қарындашты, фломастерді, борды, қылқаламды басым қолмен дұрыс ұстау; паракты бос қолмен басып туру	3.2.4.3 берілген контурдың бойымен нүкте бойынша қарындашпен сызықтар сызу	
1.2.4.4 қарындашпен ерікті бағытта сызықтар салу: үлгі бойынша, көрсетілім бойынша	2.2.4.4 берілген контур бойымен қарындашпен сызықтарды көрсетілім бойынша сызу	3.2.4.4 қағаздан қол үзбей қылқаламмен, қарындашпен, фломастермен сызықтар сызу	
1.2.4.5 қағаздан қол үзбей қылқаламмен, сурет салу: үлгі бойынша көрсетілім бойынша	2.2.4.5 қағаздан қол үзбей қылқаламмен сызу, сурет салу	3.2.4.5 қағаздың шетінен шықпай сызықтар салу	
1.2.4.6 саусақпен, мақта таяқшасымен үлгіге сәйкес, көрсету бойынша сурет салу	2.2.4.6 қағаз парағының шетінен шықпай сызықтар салу: үлгі бойынша көрсету бойынша	3.2.4.6 еліктеу, көрсету, үлгі бойынша сызықтар салу	
	2.2.4.7 гуашь бояуы бар жалпақ жаққышпен кең сызықтар салып паракты бояу үлгіге сәйкес	3.2.4.7 атаулары бойынша сызықтар салу (түзу, толқынды, қисық)	
	2.2.4.8 үлгі бойынша көрсетілім бойынша мақта таяқшасымен нүктелерді салу		

3) «Бейнелеу өнері туындыларын қабылдау» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1- сынып	2 -сынып	3- сынып	4 сынып
3.1. Халық қолданбалы	1.3.1.1 оң эмоцияларды,	2.3.1.1 оң эмоцияларды,	3.3.1.1 оң эмоцияларды,	4.3.1.1 оң эмоцияларды,

өнер бұйымдары	өнер нысандарына қызығушылық таныту	өнер нысандарына қызығушылық таныту	өнер нысандарына қызығушылық таныту	өнер нысандарына қызығушылық таныту
	1.3.1.2 ағаш және керамикалық ойыншықтарды өңдеу	2.3.1.2 қарастыру киізден жасалған бұйымдар	3.3.1.2 қарастыру қыштан жасалған халық шеберлерінің бұйымдары	4.3.1.2 халық шеберлерінің бұйымдарындағы ұлттық ою-өрнек элементтерін тану және көрсету
	1.3.1.3 үлгі бойынша халық ойыншықтарын қоршаған ортадан оқшаулау	2.3.1.3 сынама бойынша киіз бұйымдарын қоршаған ортадан бөліп алу	3.3.1.3 керамикалық бұйымдарды тексеру (түсі, өлшемі, мақсаты)	4.3.1.3 қарастыру әшекейлі халық шеберлерінің бұйымдары
	1.3.1.4 ағаш, керамикалық ойыншықтарды соғу	2.3.1.4 киізден жасалған бұйымдарды тексеру (түсі, өлшемі, мақсаты)	3.3.1.4 керамикалық бұйымдарды қоршаған ортадан үлгі бойынша, атауы бойынша оқшаулау	4.3.1.4 халық шеберлерінің бұйымдарындағы ұлттық ою-өрнек элементтерін танып, көрсету
		2.3.1.5 киізден жасалған бұйымдармен ойнау	3.3.1.5 керамикадан жасалған бұйымдармен ойнау	4.3.1.5 ою-өрнектері бар бұйымдарды қоршаған ортадан ажырату
3.2. Иллюстрациялар	1.3.2.1 иллюстрацияны зерттеп қарау	2.3.2.1 иллюстрацияны зерттеп қарау	3.3.2.1 иллюстрацияны зерттеп қарау	4.3.2.1 иллюстрацияны зерттеп қарау
	1.3.2.2 бейнеленген заттарды көрсету, атау (мүмкіндігінше).	2.3.2.2 көрсету, иллюстрацияда бейнеленген кейіпкерлерді ата	3.3.2.2 бейнеленген заттарды, олардың түсін, пішінін, өлшемін тану, көрсету, атау	4.3.2.2 бейнеленген заттарды, олардың түсін, пішінін, өлшемін тану, көрсету, атау
	1.3.2.3 бейнеленген заттардың түсін, пішінін, өлшемін көрсету, атау (мүмкіндігінше)	2.3.2.3 иллюстрацияда белгілі бір әрекеттерді орындайтын кейіпкерлерді көрсету (отыру, тұру, жату)	3.3.2.3 «Суреттерді рет-ретімен орналастыр, біріншісі не, келесісі» деген нұсқау бойынша иллюстрациялық материалды	4.3.2.3 бөліктеріне тән өзіндік іс-әрекет түрлерін тану : таңертең, түстен кейін, кешке, түнде

			(көрнекі кесте) пайдалана отырып сабақтағы іс-әрекеттер ретін белгілеу.	
	1.3.2.4 вербалды емес коммуникация құралдарын қолдану (басты нысанға бұру, ымдау және т.б.)			4.3.2.4 ауызша нұсқауларды орындау тәртібін белгілеу («Шалқан» ертегісі бойынша иллюстрациялар) «Қайда?» деген сұраққа жауап беріңіз. «бірінші, соңғы, кейін, бұрын» сөздерін қолдану
				4.3.2.5 мұғалімнің көрсетуі және ауызша нұсқауы бойынша заттардың және олардың кескіндерінің бірізділігін сақтау: «шеткі, бірінші, соңғы, арасында».
				4.3.2.6 мұғалімнің талабы бойынша иллюстрацияда бірінші, соңғы, шеткі нысанды, кез келгеннен кейінгі, кез келгеннің алдында тұрған нысанды көрсету
				4.3.2.7 шығармашылы

				қ жеке және топтық жұмыстарды орындау кезінде фланелографта, магниттік тақтада, парақта еліктеу, үлгі бойынша (ортада, ортада, жоғарыда, төменде, оңда, сол жақта) жазық кескіндерді орналастыру
				4.3.2.8 ойын жағдаятында бірізділік тәртібін қолдану
				4.3.2.9 шығармашылық жеке және топтық жұмыстарды орындау кезінде фланелографта, магниттік тақтада, парақта еліктеу, үлгі бойынша (ортада, ортасында, жоғарыда, төменде, оңда, сол жақта) жазық кескіндерді орналастыру.
3.3. Сурет салу, мүсін, сәулет	1.3.3.1 фотосуреттерден туыстарын тану,	2.3.3.1 фотосуреттердегі таныс адамдарды	3.3.3.1 өлкенің көрнекті ғимараттарын мұғалімнің	4.3.3.1 қарастыру, тану, мұғалімнің

өнерлерінің бұйымдары	көрсету және атау	тану, көрсету және атау	көмегімен тану, көрсету және атау	көмегімен суреттердегі кейбір заттарды атау
		2.3.3.2 пейзаждық кескіндемедегі жыл мезгілін тану және атау	3.3.3.2 ұсақ мүсіндік пішіндерді мұғалімнің көмегімен тексеру, тану, атау	4.3.3.2 ұсақ мүсіндік пішіндерді мұғалімнің көмегімен зерделеп қарастыру
				4.3.3.3 көркем шығармалардағы нақты заттарды тану және атау
				4.3.3.4 заттарды өзіне қатысты ең жақын кеңістікке орналастыру: алыс, жақын, қасында, жоғары, төмен, алдына (өзінің алдында), артына көрсету бойынша, үлгі бойынша, сөздік нұсқау
				4.3.3.5 екі, үш затты бір-біріне қатысты орналастыру: «алдында, артында, арасында, ішінде, үстінде, астында» көрсету бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша.
				4.3.3.6 берілген бағытта

				қозғалу: «алға, артқа, оңға, солға» көрсетілімге сәйкес, ауызша нұсқауларға сәйкес
				4.3.3.7 затты (мысалы, көлікті, допты): ауызша нұсқауларға сәйкес көрсетілімге бойынша «алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға» жылжыту
				4.3.3.8 «Ойыншықтарды бір қатарға қой» нұсқауы бойынша, үлгі бойынша, көрсетілімге сәйкес бірнеше заттарды (ойыншықтарды) қатарға қою.

4) «Мүсіндеу» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1. Ермексаздан сурет салу	1.4.1.1 мүсіндеу, илеу, бұрап үзіп алу, бояу әдістерімен мүсіндеу	2.4.1.1 ермексаздың бір бөлігін үзіп алу үшін ритмикалық таңбаларды пішіннің ішінде қалдыру	3.4.1.1 ермексазды аппликациялауды жағу әдісімен орындау	4.4.1.1 ермексазды аппликацияны жағу әдісімен орындау
		2.4.1.2 контурлық суреттің ішінде жағу әдісімен ермексазбен сурет салу	3.4.1.2 дайын контурдың ішінде көлемді аппликацияны мүсіндеу	4.4.1.2 дайын контурдың ішінде көлемді аппликацияны мүсіндеу

4.2. Кең көлемді өнімдер	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен мүсіндеу алдында затты тексеріп алу	2.4.2.1 тапсырмасыз өз бетінше мүсіндеу	3.4.2.1 текшені, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша тану	4.4.2.1 мүсіндеу алдында заттарды тексеріп алу
	1.4.2.2 кесектерді тактай үстінде домалатып жаю, жалпақтау, біріктіру, үзіп алу әдістерінің көмегімен мүсіндеу	2.4.2.2 мұғалімнің көмегімен мүсіндеу алдында затты тексеріп алу	3.4.2.2 иллюстрациядағы, фотосуреттегі текшені, білеуді, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша тану	4.4.2.2 текшені, шарды, білеуді үлгісі бойынша, атауы бойынша тану
	1.4.2.3 мұғалімнің әрекетін бақылау	2.4.2.3 текше мен шардың пішінін көзбен көру және ұстап көру арқылы зерттеу	3.4.2.3 ойын жағдайындағы жеке сөздерде геометриялық денелердің атауларын (текше, білеу, шар) қолдану	4.4.2.3 иллюстрациядағы, фотосуреттегі текшені, білеуді, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша тану
	1.4.2.4 шардың пішінін көзбен көру және ұстап көру арқылы зерттеу	2.4.2.4 текше мен шардың домалайтын немесе домаламайтын қасиеттерін зерттеу	3.4.2.4 мүсіндеу алдында заттарды тексеріп алу	4.4.2.4 мұғалімнің жасаған мүсінін бақылау, нақты заттың атауын білу, атау және салыстыру
	1.4.2.5 текшенің пішінін көзбен көру және ұстап көру арқылы зерттеу	2.4.2.5 геометриялық денелерден текшені, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша таңдау	3.4.2.5 мұғалімнің жасаған мүсінін бақылау, нақты заттың атауын білу, атау және салыстыру	4.4.2.5 пластикалық материалдың (ермексаз, саз, қамыр) көмегімен 1-7 сандарын (мүмкіндігінше 0, 8, 9) үлгілеу
	1.4.2.6 геометриялық денелерден шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша таңдау	2.4.2.6 ұсынылған заттар мен ойыншықтардан текшенің, шардың пішініне ұқсас заттарды таңдау («текшеге ұқсас, шар, соған ұқсас»)	3.4.2.6 ермексаздың тұтас кесегінен бұйымдық ыдыстар мүсіндеу	4.4.2.6 көзбен көру және ұстап көру арқылы 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 (мүмкіндігінше 8,9,10) сандарын үлгісі

				бойынша, атауы бойынша тану
1.4.2.7 геометриялық денелерден текшені үлгісі бойынша, атауы бойынша таңдау	2.4.2.7 иллюстрациядағы, фотосуреттегі текшені, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша тану	3.4.2.7 жаймалау, қысу, жалпайту, созу әдістерімен мүсіндеу	4.4.2.7 санау қызметін 7 шегінде пайдалану	
1.4.2.8 ұсынылған заттар мен ойыншықтардан шардың пішіні бар заттарды таңдау («шарға ұқсас, сондай»)	2.4.2.8 жеке сөздерде геометриялық денелердің атауларын (текше, шар) қолдану	3.4.2.8 1, 2, 3, 4, 5 сандарын ұстап көру және көзбен көру арқылы үлгісі бойынша тану	4.4.2.8 1-ден бастап 7-ге дейінгі (мүмкіндігінше 10-ға дейін) есептік сан есімдерді педагогтың артынан еске түсіру арқылы сандық қатарға сүйене отырып, рет-ретімен атау	
1.4.2.9 ұсынылған заттар мен ойыншықтардан текше пішіндес заттарды таңдау («текшеге ұқсас, сондай»)	2.4.2.9 үстелдің үстінде түзу және дөңгелектеп домалату, жіңішке леп кесу, бұрау, үзіп алу, қысу мүсіндеу әдістерін қолдану	3.4.2.9 пластикалық материалдың (ермексаз, саз, қамыр) көмегімен 1-5 сандарын үлгілеу	4.4.2.9 ермексаздың тұтас кесегінен бұйымдық ыдысты мүсіндеу	
1.4.2.10 1-2 бөліктен тұратын безендірілмеген бұйымдарды мүсіндеу	2.4.2.10 сопақша және дөңгелек пішіндегі заттарды мүсіндеу	3.4.2.10 сюжеттік ойындарда дайын бұйымдарды қолдану	4.4.2.10 жаймалау, қысу, жалпайту, созу әдістерімен мүсіндеу	
1.4.2.11 дөңгелек пішіндегі заттарды мүсіндеу		3.4.2.11 заттарды конструктивтік әдіспен мүсіндеу (1-2 бөліктен)	4.4.2.11 сюжеттік ойындарда дайын бұйымдарды ұтып алу	
		3.4.2.12 бұйымды үлгімен салыстыру	4.4.2.12 ойын жағдайында жеке сөздерде геометриялық денелердің атауларын	

				(текше, білеу, шар) қолдану
				4.4.2.13 көрсету бойынша, үлгі бойынша құрастыру үшін геометриялық фигуралардың модельдерін пайдалану
				4.4.2.14 заттарды конструктивтік әдіспен мүсіндеу (2-3 бөліктен)
				4.4.2.15 бұйымды үлгімен салыстыру
4.3. Композиция	1.4.3.1 ұжымдық композицияны жасауға қатысу	2.4.3.1 ұжымдық композицияны жасауға қатысу 2.4.3.2 композицияны ойынға қосу	3.4.3.1 ұжымдық композицияны жасауға қатысу 3.4.3.2 композицияны ойынға қосу	4.4.3.1 ұжымдық композицияны жасауға қатысу 4.4.3.2 композицияны ойынға қосу

5) «Апликация» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1. Заттық апликация	1.5.1.1 шеңбердің жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу	2.5.1.1 мұғалімнің үлгіні тану, көрсету, бөлшектерді атау деңгейінде талдауына қатысу	3.5.1.1 мұғалімнің үлгіні тану, көрсету, бөлшектерді атау деңгейінде талдауына қатысу	4.5.1.1 мұғалімнің үлгіні бөлшектерді, апликациямен жұмыс тәртібін атау деңгейінде талдауына қатысу
	1.5.1.2 шаршының жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу	2.5.1.2 шеңбердің, сопақшаның, шаршының, үшбұрыштың жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен	3.5.1.2 әртүрлі көлемдегі үшбұрыштардың жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу	4.5.1.2 парақ кеңістігінде (оң, сол, жоғарғы, төменгі, ортаңғы) көрсету бойынша, үлгі бойынша, ауызша

		көру арқылы зерттеу		нұсқаулар бойынша бағдарлау
1.5.1.3 сопақшаның жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу	2.5.1.3 көрсету бойынша, үлгі бойынша таяқшалардың көмегімен шаршыны, үшбұрышты үлгілеу	3.5.1.3 көрсету бойынша, үлгі бойынша қағазды жырту, мыжу әдістерімен дайындамалар жасау	4.5.1.3 бейнеленген затты бояу, үлгі бойынша, көрсетілім бойынша дайын бөліктерден аппликация, коллаж жасау тәсілдерін қолдану	
1.5.1.4 геометриялық пазлдарды жинау, жиектемеге дөңгелек, сопақша және төртбұрышты қосымшаларды салу	2.5.1.4 дайын пішіндерді (1 белгі бойынша әртүрлі) бүкіл қағаздың парағына көрсету бойынша, үлгі бойынша орналастыру	3.5.1.4 геометриялық пазлдарды жинау, жиектемеге дөңгелек, сопақша және төртбұрышты қосымшаларды салу	4.5.1.4 қағаз парағында саусақпен сурет салу техникасын, коллаж жасау үшін дайын бөліктерден үлгі бойынша, көрсетілім бойынша аппликация жасау техникасын қолдану	
1.5.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша дайын бірдей пішіндерді бүкіл қағаздың парағына орналастыру	2.5.1.5 геометриялық пазлдарды жинау, жиектемеге дөңгелек, сопақша және үшбұрышты қосымшаларды салу	3.5.1.5 геометриялық фигуралардың модельдерінен әртүрлі өлшемдегі шеңберлерді, сопақшаларды, шаршыларды және тіктөртбұрыштарды таңдау	4.5.1.5 көрсетілім бойынша, үлгі бойынша берілген контурда мыжылған қағаз (2-3 түсті) дайындамалардан көлемді аппликация құрастыру және жабыстыру	
1.5.1.6 дайын пішіндерден аппликациялаудың негізгі әдістерін орындау	2.5.1.6 геометриялық фигуралардың модельдерінен үлгі бойынша, атауы бойынша шеңберлерді, шаршыларды және	3.5.1.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша дайын фонға дайындамаларды орналастыру және жабыстыру		

		үшбұрыштарды таңдау		
	1.5.1.7 1-2 бөліктен тұратын таныс заттың аппликациясын орындау	2.5.1.7 көрсеткеннен кейін 2-3 бөліктен тұратын заттық суретті жасау және жабыстыру	3.5.1.7 мұғаліммен бірге берілген контурда мыжылған қағаз дайындамалардан (1-2 түсті) көлемді аппликация жасау және жабыстыру	
		2.5.1.8 көрсету бойынша, үлгі бойынша қағазды жырту, мыжу әдістерімен дайындамалар жасау	3.5.1.8 ойын жағдайында жеке сөздерде шеңбер, сопақша, шаршы, үшбұрыш геометриялық фигуралардың атауларын қолдану	
		2.5.1.9 көрсетілім бойынша, үлгі бойынша түстері белгіленген контурға жыртылған дайындамалардан (2 түсті) аппликация жасау		
		2.5.1.10 көрсету бойынша, үлгі бойынша берілген контурға мыжылған қағаз дайындамалардан жасалған аппликацияны (1-2 түсті) жабыстыру		
5.2. Сәндік аппликация	1.5.2.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша бүкіл параққа 1-2 элементті қайталаумен	2.5.2.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша үш-төрт бірдей элементтен тұратын қағаздың бүкіл парағына артынан	3.5.2.1 көрсету бойынша қағазды берілген сызықпен кесу 3.5.2.2 көрсету бойынша қағаздың	4.5.2.1 ұстап көру арқылы әртүрлі өлшемдегі шеңберлердің, сопақшалардың, шаршылардың,

	өрнекті жабыстыру	желімдеумен өрнек жасау	жолағын берілген сызықпен кесу	тік төртбұрыштардың, үшбұрыштардың жазықтық модельдерін зерттеу
	1.5.2.2 көрсету бойынша, үлгі бойынша көлденең жолақта 1-2 элементті қайталаумен өрнекті жабыстыру	2.5.2.2 көрсету бойынша, үлгі бойынша үш-төрт бірдей элементтен тұратын көлденең жолақта артынан желімдеумен өрнек жасау		4.5.2.2 геометриялық фигуралардың модельдерін түсі, пішіні, өлшемі бойынша топтастыру
			3.5.2.3 көрсету бойынша, үлгі бойынша 3-4 жолақтан тұратын өрнекті қағаз параққа түсі бойынша кезектесіп орналастыру	4.5.2.3 геометриялық пазлдарды жинау, жиектемеге қосымшаларды салу
				4.5.2.4 геометриялық фигуралардың модельдерінен үлгі бойынша, атауы бойынша шеңберлердің, сопақшалардың, шаршылардың, үшбұрыштардың түсін таңдау
				4.5.2.5 жеке сөздерде шеңбер, сопақша, шаршы, үшбұрыш, тік төртбұрыш геометриялық фигуралардың атауларын қолдану
				4.5.2.6 қағазды берілген сызықпен кесу

				4.5.2.7 шаршыны контурмен кесу
				4.5.2.8 түсі бойынша 3-4 шаршы жолаққа артынан желімдеумен өрнек салу
5.3. Сюжеттік аппликация	1.5.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша дайын негізге дайын пішіндерді желімдеу	2.5.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша 1-2 бөліктен тұратын қарапайым сюжеттік аппликацияны жасау және желімдеу	3.5.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша 2-3 бөліктен тұратын қарапайым сюжеттік аппликацияны жасау және желімдеу	4.5.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша өз ойынан 3-4 бөліктен тұратын қарапайым сюжеттік аппликацияны жасау және желімдеу
	1.5.3.2 көрсету бойынша, үлгі бойынша парақта пішіндерді бөлу	2.5.3.2 мұғалімнің көмегімен ұжымдық композициялар жасауға қатысу	3.5.3.2 үлгі бойынша, көрсету бойынша ұжымдық композициялар жасауға қатысу	4.5.3.2 ұжымдық композициялар жасауға қатысу
	1.5.3.3 мұғалімнің көмегімен ұжымдық композициялар жасауға қатысу			4.5.3.3 командамен араласу және жұмыс істеу
				4.5.3.4 композицияны ойынға қосу

б) «Сурет салу» бөлімі:

Бөлімше	Оқу мақсаттары			
	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
6.1. Заттық сурет салу	1.6.1.1 мұғалімнің бейнелеу әрекетін бақылау	2.6.1.1 сурет салу техникасын сақтау	3.6.1.1 сурет салу техникасын сақтау	4.6.1.1 сурет салу техникасын сақтау
	1.6.1.2 нақты затты суреттегі бейнесімен үйлестіру	2.6.1.2 сурет салу процесінде қызыл, көк, сары, жасыл, ақ, қара түстерді	3.6.1.2 қағаз парағында еркін сурет салу	4.6.1.2 сурет салу процесінде қызыл, көк, сары, жасыл, ақ,

	ажырату және қолдану		қара түстерді ажырату және қолдану
1.6.1.3 сурет салу алдында затты тексеріп көру	2.6.1.3 бүкіл параққа тапсырмасыз сурет салу	3.6.1.3 сурет салу алдында затты тексеріп көру	4.6.1.3 мұғалімнің бейнелеу әрекетін бақылау
1.6.1.4 көрсету бойынша, үлгі бойынша саусақпен, алақанмен сурет салу	2.6.1.4 сурет салу алдында затты тексеріп көру	3.6.1.4 көрсету бойынша, үлгі бойынша трафаретпен контурлық кескіндерді қарындашпен салу	4.6.1.4 бүкіл параққа тапсырмасыз сурет салу
1.6.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша құралдар мен бояу арқылы бедерлеме жасау	2.6.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық кескіндерді трафаретпен қарындашпен салу	3.6.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша 1-5 сандарының контурлық суреттерін бояу, штрихтау, сызу	4.6.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша, еліктеу бойынша құмда, ұнтақ жармасында нүктелерді, түзулерді, қисық сызықтарды, шеңберлерді, сопақшаларды, шаршыларды, үшбұрыштарды, тіктөртбұрыштарды саусақпен бейнелеу
1.6.1.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық кескіндерді трафаретпен салу	2.6.1.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша қағаз парақты поролон тампонмен бояу	3.6.1.6 қағаз парақты қылқаламмен және бояумен бояу	4.6.1.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша, еліктеу бойынша сызығы жоқ қағазда нүктелерді, түзулерді, қисық сызықтарды, шеңберлерді, сопақшаларды, шаршыларды, үшбұрыштарды, тіктөртбұрыштарды фломастермен, қарындашпен,

				қаламсаппен бейнелеу
1.6.1.7 көрсету бойынша, үлгі бойынша қағаз парақты поролон тампонмен бояу	2.6.1.7 көрсету бойынша, үлгі бойынша берілген контурмен шеңберлі, шаршылы, үшбұрышты пішіндегі заттарды салу	3.6.1.7 берілген контур бойынша шеңберлі, шаршылы, үшбұрышты пішіндегі заттарды салу	4.6.1.7 көрсету бойынша, өз бетінше шеңбердің, сопақшаның, шаршының, үшбұрыштың, тіктөртбұрыштың шаблоны мен трафаретін айналдыра бояу	
1.6.1.8 көрсету бойынша, үлгі бойынша шеңбер пішіндегі заттарды салу	2.6.1.8 берілген контур бойынша әртүрлі мөлшердегі 2 пішіннен тұратын заттардың суретін салу	3.6.1.8 берілген контур бойынша дөңгелек және бұрыштық пішіндерден тұратын заттарды қарындашпен салу	4.6.1.8 көрсету бойынша, өз бетінше шеңбер, сопақша, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш контурының ішінде штрихтауды орындау	
1.6.1.9 көрсету бойынша, үлгі бойынша тұзды қамырдан жасалған пішінді поролон тампонмен саусақпен бояу	2.6.1.9 көрсету бойынша, үлгі бойынша тұзды қамырдан жасалған пішінді қылқаламды немесе поролон тампонды қолданып акварельмен бояу	3.6.1.9 үлкен заттық контурлық суреттерді бояу	4.6.1.9 сандардың контурлық кескіндерін бояу, штрихтау, айналдыра сызу	
1.6.1.10 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық заттық суреттерді қарындашпен ұсақ бөлшектерсіз бояу	2.6.1.10 өз жұмысын және сыныптастарының суреттерін қарау	3.6.1.10. тұзды қамырдан жасалған пішіндерді қылқаламды қолданып акварельмен бояу	4.6.1.10 сурет салу алдында затты тексеріп алу	
1.6.1.11 көрсету бойынша, үлгі бойынша берілген контурмен 2 бірдей бөліктен		3.6.1.11 көрсету бойынша, үлгі бойынша заттың кескін бөлшектерін тірек сызықтары	4.6.1.11 берілген контур бойынша екі түрлі пішіндегі заттарды салу	

	тұратын дөңгелек заттың суретін салу		бойынша салып бітіру	
	1.6.1.12 басқалардың арасынан өз суретінді тану			4.6.1.12 контурлық кескіндерді трафарет, шаблон бойынша қарындашпен салу және бояу
				4.6.1.13 жылдың әр мезгілінде ағаштардың суретін салу
				4.6.1.14 заттық силуэттерді (киім, жиһаз, ыдыс-аяқ; халық ойыншықтары) гуашпен бояу
				4.6.1.15 заттың кескінінің бөлшектерін тірек сызықтары бойынша салып бітіру
6.2. Сәндік сурет салу	1.6.2.1 мақта тампонымен нүктелерден өрнек салу	2.6.2.1 дәстүрлі емес техникада сурет салу	3.6.2.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша дәстүрлі емес техникада сурет салу	4.6.2.1 өрнек жасау үшін пайдаланылған заттардың санын 1-5 шегінде есептеуді жүзеге асыру
	1.6.2.2 нүктелерден жасалған шеңбер пішінді өрнекті безендіру	2.6.2.2 мұғаліммен бірге жолақтағы өрнекті үлгіде басып шығару	3.6.2.2 көрсету бойынша, үлгі бойынша жолақтағы өрнекті үлгіде басып шығару	4.6.2.2 өрнек жасау үшін пайдаланылған заттар санын 1-5 шегінде белгілеу
		2.6.2.3 элементтері ақшыл түспен берілген ою-өрнекті бояу	3.6.2.3 жапырақтарға бояуды салып, көлденең жолақта мөр басып өрнек шығару: көрсетілім	4.6.2.3 дайын дайындамадағы ұлттық өрнекті бояу

			бойынша, үлгі бойынша	
			3.6.2.4. көрсетілімге сәйкес, үлгі бойынша бояумен мөр басып ауыспалы элементтерінен (жапырақ, штамп, жапырақ, штамп) тұратын ою-өрнекті шығару	4.6.2.4 нүктелерден тұратын өрнекті қылқаламның ұшымен және көлденең жолақта суретті сулау әдісімен қылқаламмен бояу арқылы салу
			3.6.2.5. дайын дайындамада элементтері ақшыл түспен көрсетілген ұлттық ою-өрнекті үлгіге сәйкес, көрсетілгендей бояу	4.6.2.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша нүктелерден тұратын контурлық суреттердегі өрнекті заттарды қылқаламның ұшымен безендіру
			3.6.2.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша өрнекті жолақта суретті сулау әдісімен қылқаламмен салу	
			3.6.2.7 көрсету бойынша, үлгі бойынша нүктелерден тұратын контурлық суреттердегі өрнекті заттарды мақта тампондармен безендіру	
6.3. Сюжеттік сурет салу	1.6.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық суреттерді қарапайым сюжетпен ұсақ	2.6.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық суреттің бөлшектерін тірек сызықтары	3.6.3.1 контурлық суреттерді қарапайым сюжетпен ұсақ бөлшектерсіз бояу	4.6.3.1 контурлық суреттерді қарапайым сюжетпен ұсақ бөлшектерсіз бояу

	бөлшектерсіз бояу	бойынша салып бітіру		
		2.6.3.2 контурлық суреттерді қарапайым сюжетпен ұсақ бөлшектерсіз бояу	3.6.3.2 суретті шеттен шықпай бояу	4.6.3.2 суреттің шекарасын сақтау
				4.6.3.3 штрихтың бағытын сақтау
				4.6.3.4 үлгі бойынша, өз бетінше контурлық сюжеттік суреттің бөлшектерін салып бітіру

47. Бағдарлама зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптары үшін «Бейнелеу өнері» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарында әрбір бөлім бойынша оқу мақсаттарының көлемі көрсетілген.

48. Бағдарламада оқу материалын оқу жылдары (сыныптар) және тоқсандар бойынша бөлу шамамен берілген. Мұғалім әрбір оқушының мүмкіндіктері мен нақты жетістіктерін ескере отырып, оқу материалының күрделілігін азайту немесе көбейту, оқу материалының көлемін ұлғайту немесе азайту үшін оқу материалын бір тоқсаннан (сыныптан) екіншісіне ауыстыруға құқылы.

Параграф 3. Зиятының орташа түрде бұзылыстары бар білім алушыларға арналған бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптары үшін «Бейнелеу өнері» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақмерзімді жоспар

1) 1- сынып :

Ортақ өтпелі тақырыптар	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1-2 апта _ Оқушыларды бақылау және тексеру	1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен	1.1.1.1 тәртіп ережелерін сақтау
		1.1.1.2 жұмыс орнын берілген қызмет түріне дайындау мұғалімнің көрсетуі, үлгі бойынша
		1.1.1.3 жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын жинап ретке келтіру: көрсетілгендей, үлгі бойынша

3 апта «Мен, менің денем» 4 апта «Жеміс-жидектер»	тәртіп ережелерін сақтау	1.1.1.4 құралдарды, материалдарды, олармен жасалатын әрекеттерді тану және көрсету: көрсетілгендей, үлгі бойынша
		1.1.1.5 пластикалық материалдармен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтау
5 апта «Көкөністер» 6 апта «Менің ойыншықтарым»	3.3. Сурет салу, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары	1.3.3.1 фотосуреттерден туыстарын тану, көрсету және атау
7 апта «Менің отбасым» 8 апта «Менің үйім» 9-апта «Менің сыныбым, менің сыныптастарым»	3.1. Халық қолданбалы өнер бұйымдары	1.3.1.1 оң эмоцияларды, өнер нысандарына қызығушылық таныту
		1.3.1.2 ағаш және керамикалық ойыншықтарды өңдеу
		1.3.1.3 үлгі бойынша халық ойыншықтарын қоршаған ортадан оқшаулау
		1.3.1.4 ағаш, керамикалық ойыншықтарды соғу
2.1. Заттың негізгі белгілері – пішіні, өлшемі, түсі	2.1. Заттың негізгі белгілері – пішіні, өлшемі, түсі	1.2.1.1 түстерді (қызыл, көк, сары) үлгі бойынша, атауы бойынша тану және көрсету
		1.2.1.2 форманы (текше, шар) үлгісіне сәйкес, атауына сәйкес тану және көрсету
		1.2.1.3. өлшемді (үлкен, кішкентай) үлгісіне сәйкес, атауына сәйкес тану және көрсету
		1.2.1.4 заттарды мұғалімнің көмегімен бір белгісі бойынша біріктіру (көлемі, түсі, пішіні бойынша)
		1.2.1.5 заттармен практикалық әрекеттерді орындау (заттарды кішіден үлкенге қарай бір қатарға, үлкен – кіші – үлкен тәртібімен көрсетілгендей, үлгі бойынша қою
		1.2.1.6 шарды кез келген көпбұрыштан ажырату
2.2. Кеңістік туралы түсініктер	2.2. Кеңістік туралы түсініктер	1.2.2.1 дене мүшелерінің кеңістіктегі орнын өзгерту тапсырмаларын көрсетілім бойынша орындау
		1.2.2.2 қолды оның контурлық бейнесімен салыстыру
		1.2.2.3 заттарды орналастыру, параққа нүктелерді салу (жоғарғы, төмен, орта): үлгі бойынша, көрсету бойынша
2.3. Уақыттық түсініктер	2.3. Уақыттық түсініктер	1.2.3.1 жыл мезгілдеріне сәйкес табиғаттағы өзгерістерді бақылау
		1.2.3.2 өз өміріндегі оқиғаларды, режим сәттерін «таңертең», «күндіз түсте», «кешке», «түнде» сөздерімен үйлестіру
2.4. Нүкте, штрих, сызық, таңба	2.4. Нүкте, штрих, сызық, таңба	1.2.4.1 сусымалы заттың бетіне саусақтармен, таяқшалармен сызықтар салу
		1.2.4.2 сурет салу техникасын сақтау
		1.2.4.3 бояу жаққышқа гуашь алу
		1.2.4.4 қарындашпен ерікті бағытта сызықтар салу: үлгі бойынша, көрсетілім бойынша
		1.2.4.5 қағаздан қол үзбей қылқаламмен, сурет салу: үлгі бойынша көрсетілім бойынша
		1.2.4.6 саусақпен, мақта таяқшасымен үлгіге сәйкес, көрсету бойынша сурет салу

	4.1. Ермексаздан сурет салу	1.4.1.1 мүсіндеу, илеу, бұрап үзіп алу, бояу әдістерімен мүсіндеу
	4.2. Кең көлемді өнімдер	1.4.2.1 мұғалімнің көмегімен мүсіндеу алдында затты тексеріп алу
		1.4.2.2 кесектерді тақтайүстінде домалатып жаю, жалпақтау, біріктіру, үзіп алу әдістерінің көмегімен мүсіндеу
		1.4.2.3 мұғалімнің әрекетін бақылау
		1.4.2.4 шардың пішінін көзбен көру және ұстап көру арқылы зерттеу
		1.4.2.5 текшенің пішінін көзбен көру және ұстап көру арқылы зерттеу
		1.4.2.6 геометриялық денелерден шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша таңдау
		1.4.2.7 геометриялық денелерден текшені үлгісі бойынша, атауы бойынша таңдау
		1.4.2.8 ұсынылған заттар мен ойыншықтардан шардың пішіні бар заттарды таңдау («шарға ұқсас, сондай»)
		1.4.2.9 ұсынылған заттар мен ойыншықтардан текше пішіндес заттарды таңдау («текшеге ұқсас, сондай»)
		1.4.2.10 1-2 бөліктен тұратын безендірілмеген бұйымдарды мүсіндеу
1.4.2.11 дөңгелек пішіндегі заттарды мүсіндеу		
4.3. Композиция	1.4.3.1 ұжымдық композицияны жасауға қатысу	
1 апта «Менің киімім» 2 апта «Менің аяқ-киімім» 3 апта «Азық- түлік» 4 апта «Шай ыдыстары» 5 апта «Жиһаздар» 6 апта «Жаңа жыл мерекесі» 7 апта « Жаңа жыл мерекесі»	2 тоқсан	
	5.1. Заттық апликация	1.5.1.1 шеңбердің жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу
		1.5.1.2 шаршының жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу
		1.5.1.3 сопақшаның жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу
		1.5.1.4 геометриялық пазлдарды жинау, жиіктемеге дөңгелек, сопақша және төртбұрышты қосымшаларды салу
		1.5.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша дайын бірдей пішіндерді бүкіл қағаздың парағына орналастыру
		1.5.1.6 дайын пішіндерден апликациялаудың негізгі әдістерін орындау
		1.5.1.7 1-2 бөліктен тұратын таныс заттың апликациясын орындау
	6.1. Заттық сурет салу	1.6.1.1 мұғалімнің бейнелеу әрекетін бақылау
		1.6.1.2 нақты затты суреттегі бейнесімен үйлестіру
		1.6.1.3 сурет салу алдында затты тексеріп көру
		1.6.1.4 көрсету бойынша, үлгі бойынша саусақпен, алақанмен сурет салу
		1.6.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша құралдар мен бояу арқылы бедерлеме жасау

1 апта «Қысқы қызықтар» 2 апта «Қысқы киім және аяқ киім» 3 апта «Үй жануарлары» 4 апта «Жабайы жануарлар» 5 апта «Үй құстары» 6 апта «Жабайы құстар» 7 апта «Көлік» 8 апта «Аналар мерекесі»; «Наурыз мейрамы»	3 тоқсан	
	3.2. Иллюстрациялар	1.3.2.1 иллюстрацияны қарастырыңыз
		1.3.2.2 бейнеленген заттарды көрсету, атау (мүмкіндігінше)
		1.3.2.3 бейнеленген заттардың түсін, пішінін, өлшемін көрсету, атау (мүмкіндігінше)
		1.3.2.4 вербалды емес коммуникация құралдарын қолдану (басты нысанға бұру, ымдау және т.б.)
	5.2. Сәндік аппликация	1.5.1.1 шеңбердің жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу
		1.5.1.2 шаршының жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу
	6.1. Заттық сурет салу	1.6.1.1 мұғалімнің бейнелеу әрекетін бақылау
		1.6.1.2 нақты затты суреттегі бейнесімен үйлестіру
		1.6.1.3 сурет салу алдында затты тексеріп көру
		1.6.1.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық кескіндерді трафаретпен салу
		1.6.1.7 көрсету бойынша, үлгі бойынша қағаз парақты поролон тампонмен бояу
	5.3. Сюжеттік аппликация	1.5.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша дайын негізге дайын пішіндерді желімдеу
1.5.3.2 көрсету бойынша, үлгі бойынша парақта пішіндерді бөлу		
1.5.3.3 мұғалімнің көмегімен ұжымдық композициялар жасауға қатысу		
4.2. Кең көлемді өнімдер	1.4.2.11 дөңгелек пішіндегі заттарды мүсіндеу	
6.1. Заттық сурет салу	1.6.1.8 көрсету бойынша, үлгі бойынша шеңбер пішіндегі заттарды салу	
	1.6.1.9 көрсету бойынша, үлгі бойынша тұзды қамырдан жасалған пішінді поролон тампонмен саусақпен бояу	
4 тоқсан		
1 апта «Ағаштар» 2 апта «Гүлдер» 3 апта «Жәндіктер» 4 апта «Көктемге арналған киімдер» 5 апта Балықтар 6 апта «Жемістер» 7 апта «Көкөністер» 8 апта «Жидектер»	6.1. Заттық сурет салу	1.6.1.10 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық заттық суреттерді қарындашпен ұсақ бөлшектерсіз бояу
		1.6.1.11 көрсету бойынша, үлгі бойынша берілген контурмен 2 бірдей бөліктен тұратын дөңгелек заттың суретін салу
		1.6.1.12 басқалардың арасынан өз суретінді тану
	3.3. Сурет салу, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары	1.3.3.1 фотосуреттерден туыстарын тану, көрсету және атау
	6.2. Сәндік сурет салу	1.6.2.1 мақта тампонымен нүктелерден өрнек салу
		1.6.2.2 нүктелерден жасалған шеңбер пішінді өрнекті безендіру
	6.3. Сюжеттік сурет салу	1.6.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық суреттерді қарапайым сюжетпен ұсақ бөлшектерсіз бояу

9 апта «Жазғы киімдер»; «Балаларға арналған жазғы қызықтар»		
--	--	--

2) 2 сынып :

Ортақ өтпелі тақырыптар	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1-2 апта _ оқушыларды бақылау және тексеру 3 апта «Мен және менің отбасым» 4 апта «Менің денем. Мен ұлмын, мен қызбын» 5 апта «Көкөністер» 6 апта «Жеміс-жидектер» 7 апта «Менің ойыншықтарым» 8 апта «Менің үйім» 9 апта «Менің мектебім»	1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау	2.1.1.1 тәртіп ережелерін сақтау
		2.1.1.2 мұғалімнің өтініштерін, талаптар мен тапсырмаларын орындау
		2.1.1.3 берілген қызмет түріне қарай жұмыс орнын дайындау: еліктеу бойынша, көрсетілгендей, үлгі бойынша
		2.1.1.4 үлгі бойынша шоу бойынша жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіру
	3.1. Халық қолданбалы өнер бұйымдары	2.3.1.1 жағымды эмоциялар, қызығушылық таныту
		2.3.1.2 киізден жасалған бұйымдарды қарастыру
		2.3.1.3 киізден жасалған бұйымдарды қоршаған ортадан оқшаулау
		2.3.1.4 киізден жасалған бұйымдарды тексеру (түсі, өлшемі, мақсаты)
		2.3.1.5 киізден жасалған бұйымдармен ойнау
	2.1. Заттың негізгі белгілері – пішіні, өлшемі, түсі	2.2.1.1 заттарды қарастыру: қоршаған ортада, ойын жағдайында, суреттерде түстерді тану, көрсету, атау
		2.2.1.2. заттарды зерделеп қарау: формаларды үлгісіне сәйкес, атауына сәйкес қоршаған ортада, ойын жағдайында, суретте тану, көрсету және атау
		2.2.1.3 заттарды зерделеп қарау: өлшемді үлгісіне сәйкес, атауына сәйкес қоршаған ортада, ойын жағдайында, суретте тану, көрсету және атау
		2.2.1.4 нақты заттарды суреттегі көлемді, жазық кескіндермен үйлестіру
		2.2.1.5 заттардың функционалдық мақсатын анықтау
		2.2.1.6 бір түсті әртүрлі пішіндегі заттармен практикалық әрекеттерді орындау
		2.2.1.7 шеңберді, шаршыны трафарет арқылы сызу және бояу
	2.2. Кеңістік туралы түсініктер	2.2.2.1 дене мүшелерінің кеңістіктегі орнын өзгерту тапсырмаларын көрсетілім бойынша орындау
		2.2.2.2 параққа нүктелерді (жоғары, төмен, ортасына, оң, сол жаққа) салу: көрсетілім бойынша, үлгі бойынша
		2.2.2.3 сұрақтарға жауап беру арқылы дене мүшелерінің орналасуын көрсету: жоғарғы жағында не бар? - бас, мойын,

	<p>кеуде; Төменде не бар? - аяқ; Алдында не бар - бет, кеуде, асқазан; Артқы жағында не бар? - желке, арқа, мұғалім көрсетуі, өтініші бойынша</p> <p>2.2.2.4 заттарды (ойыншықтарды) жақын кеңістікке өзіне қатысты: алыс, жақын, жанында, жоғары, төмен, алдына (алдына), артына орналастыру: көрсету бойынша, мұғалім үлгісі бойынша, ауызша нұсқауларға сәйкес</p> <p>2.2.2.5 «Қайда ...?» деген сұраққа жауап беруде «алыс, жақын, қасында, жоғары, төменде, алдында, артымда» сөздерін қолдану</p> <p>2.2.2.6 заттарды (ойыншықтарды) бір қатарға қою: «Ойыншықтарды бір қатарға қой» өтінішті орындау, нұсқауы бойынша бірнеше заттарды (ойыншықтарды) шоу бойынша, үлгі бойынша, қатарға қою.</p>
3.3. Сурет салу, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары	<p>2.3.3.1 фотосуреттердегі таныс адамдарды тану, көрсету және атау</p> <p>2.3.3.2 пейзаждық кескіндемедегі жыл мезгілін тану және атау</p>
2.3. Уақыттық түсініктер	<p>2.2.3.1 жыл мезгіліне тән белгілерді адамдардың киімдері, суреттегі бейнелері бойынша тану, атау</p> <p>2.2.3.2 күн мен айды тәулік уақытының белгісі ретінде тану және белгілеу</p> <p>2.2.3.3 өз өміріндегі оқиғаларды, күн тәртібіндегі сәттерді «алдымен - содан кейін», «кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «түнде» сөздерімен ұйқастыру</p> <p>2.2.3.4 мұғалімнің/ ересектердің «алдымен - содан кейін» сөздері бар нұсқауларын орындау</p> <p>2.2.3.5 «... қашан ...?» деген сұраққа жауап беруде «алдымен - содан кейін», «кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «түнде» сөздерді қолдану</p> <p>2.2.3.6 иллюстрациялық материалды (визуалды кесте) пайдалана отырып сабақта режим сәттерінің, іс-әрекет түрлерінің ретін (тәртібін) сақтау</p>
2.4. Нүкте, штрих, сызық, таңба	<p>2.2.4.1 нүктелерді, түзу, қисық сызықтарды саусақпен құм, жарма бетіне сызу: еліктеу арқылы, үлгі бойынша, атауы бойынша</p> <p>2.2.4.2 тақтаға бормен нүкте, түзу, қисық сызықтар салу: еліктеу, үлгі, атауы бойынша</p> <p>2.2.4.3 қарындашты, фломастерді, борды, қылқаламды басым қолмен дұрыс ұстау; парақты бос қолмен басып туру</p> <p>2.2.4.4 берілген контур бойымен қарындашпен сызықтарды көрсетілім бойынша сызу</p> <p>2.2.4.5 қағаздан қол үзбей қылқаламмен сызу, сурет салу</p> <p>2.2.4.6 қағаз парағының шетінен шықпай сызықтар салу: үлгі бойынша көрсету бойынша</p> <p>2.2.4.7 гуаш бояуы бар жалпақ жаққышпен кең сызықтар салып парақты бояу үлгіге сәйкес</p> <p>2.2.4.8 үлгі бойынша көрсетілім бойынша мақта таяқшасымен нүктелерді салу</p>

1 апта « Менің киімім» 2 апта « Менің аяқ-киімім» 3 апта «Азық-түлік» 4 апта «Шайыдыстары» 5 апта «Жиһаздар» 6 апта Жаңа жыл түні 7 апта « Жаңа жыл мерекесі»	2 тоқсан	
	1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау	2.1.1.5 Пластикалық материалдармен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау
	4.1. Ермексаздан сурет салу	2.4.1.1 ермексаздың бір бөлігін үзіп алу үшін ритмикалық таңбаларды пішіннің ішінде қалдыру 2.4.1.2 контурлық суреттің ішінде жағу әдісімен ермексазбен сурет салу
	4.2. Кең көлемді өнімдер	2.4.2.1 тапсырмасыз өз бетінше мүсіндеу
		2.4.2.2 мұғалімнің көмегімен мүсіндеу алдында затты тексеріп алу
		2.4.2.3 текше мен шардың пішінін көзбен көру және ұстап көру арқылы зерттеу
		2.4.2.4 текше мен шардың домалайтын немесе домаламайтын қасиеттерін зерттеу
		2.4.2.5 геометриялық денелерден текшені, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша таңдау
		2.4.2.6 ұсынылған заттар мен ойыншықтардан текшенің, шардың пішініне ұқсас заттарды таңдау («текшеге ұқсас, шар, соған ұқсас»)
		2.4.2.7 иллюстрациядағы, фотосуреттегі текшені, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша тану
2.4.2.8 жеке сөздерде геометриялық денелердің атауларын (текше, шар) қолдану		
2.4.2.9 үстелдің үстінде түзу және дөңгелектеп домалату, жіңішке кесу, бұрау, үзіп алу, қысу мүсіндеу әдістерін қолдану		
2.4.2.10 сопақша және дөңгелек пішіндегі заттарды мүсіндеу		
6.1. Заттық сурет салу	2.6.1.9 көрсету бойынша, үлгі бойынша тұзды қамырдан жасалған пішінді қылқаламды немесе поролон тампонды қолданып акварельмен бояу	
4.3. Композиция	2.4.3.1 ұжымдық композицияны жасауға қатысу 2.4.3.2 композицияны ойынға қосу	
1 апта «Қысқы қызықтар» 2 апта «Қысқы киім және аяқ киім» 3 апта «Үй жануарлары» 5 апта «Үй құстары»	3 тоқсан	
	3.2. Иллюстрациялар	2.3.2.1 иллюстрацияны зерттеп қарау
		2.3.2.2 көрсету, иллюстрацияда бейнеленген кейіпкерлерді ата
		2.3.2.3 иллюстрацияда белгілі бір әрекеттерді орындайтын кейіпкерлерді көрсету (отыру, тұру, жату)
	5.1. Заттық аппликация	2.5.1.1 мұғалімнің үлгіні тану, көрсету, бөлшектерді атау деңгейінде талдауына қатысу
2.5.1.2 шеңбердің, сопақшаның, шаршының, үшбұрыштың жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу		

6 апта «Жабайы құстар» 7 апта « Көлік» 8 апта « Аналар мерекесі» 9 апта «Наурыз мейрамы »		2.5.1.3 көрсету бойынша, үлгі бойынша таяқшалардың көмегімен шаршыны, үшбұрышты үлгілеу
		2.5.1.4 дайын пішіндерді (1 белгі бойынша әртүрлі) бүкіл қағаздың парағына көрсету бойынша, үлгі бойынша орналастыру
		2.5.1.5 геометриялық паздарды жинау, жиектемеге дөңгелек, сопақша және үшбұрышты қосымшаларды салу
		2.5.1.6 геометриялық фигуралардың модельдерінен үлгі бойынша, атауы бойынша шеңберлерді, шаршыларды және үшбұрыштарды таңдау
		2.5.1.7 көрсеткеннен кейін 2-3 бөліктен тұратын заттық суретті жасау және жабыстыру
		2.5.1.8 көрсету бойынша, үлгі бойынша қағазды жырту, мыжу әдістерімен дайындамалар жасау
		2.5.1.9 көрсетілім бойынша, үлгі бойынша түстері белгіленген контурға жыртылған дайындамалардан (2 түсті) аппликация жасау
		2.5.1.10 көрсету бойынша, үлгі бойынша берілген контурға мыжылған қағаз дайындамалардан жасалған аппликацияны (1-2 түсті) жабыстыру
	5.2. Сәндік аппликация	2.5.2.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша үш-төрт бірдей элементтен тұратын қағаздың бүкіл парағына артынан желімдеумен өрнек жасау
		2.5.2.2 көрсету бойынша, үлгі бойынша үш-төрт бірдей элементтен тұратын көлденең жолақта артынан желімдеумен өрнек жасау
5.3. Сюжеттік аппликация	2.5.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша 1-2 бөліктен тұратын қарапайым сюжеттік аппликацияны жасау және желімдеу	
	2.5.3.2 мұғалімнің көмегімен ұжымдық композициялар жасауға қатысу	
6.1. Заттық сурет салу	2.6.1.1 сурет салу техникасын сақтау	
	2.6.1.2 сурет салу процесінде қызыл, көк, сары, жасыл, ақ, қара түстерді ажырату және қолдану	
	2.6.1.3 бүкіл параққа тапсырмасыз сурет салу	
	2.6.1.4 сурет салу алдында затты тексеріп көру	
	2.6.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық кескіндерді трафаретпен қарындашпен салу	
1 апта «Ағаштар» 2 апта «Гүлдер» 3 апта « Жәндіктер» 4 апта «Көктемге арналған киімдер»	4 тоқсан	
	3.3. Сурет салуды, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары	2.3.3.2 пейзаждық кескіндемедегі жыл мезгілін тану және атау
	6.1. Заттық сурет салу	2.6.1.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша қағаз парақты поролон тампонмен бояу
		2.6.1.7 көрсету бойынша, үлгі бойынша берілген контурмен шеңберлі, шаршылы, үшбұрышты пішіндегі заттарды салу

5 апта Балықтар 6 апта «Жемістер» 7 апта «Көкөністер» 8 апта «Жидектер» 9 апта «Жазғы киімдер»; «Балаларға арналған жазғы қызықтар»		2.6.1.8 берілген контур бойынша әртүрлі мөлшердегі 2 пішіннен тұратын заттардың суретін салу
		2.6.1.9 көрсету бойынша, үлгі бойынша тұзды қамырдан жасалған пішінді қылқаламды немесе поролон тампонды қолданып акварельмен бояу
	6.2. Сәндік сурет салу	2.6.2.1 дәстүрлі емес техникада сурет салу
		2.6.2.2 мұғаліммен бірге жолақтағы өрнекті үлгіде басып шығару
		2.6.2.3 элементтері ақшыл түспен берілген ою-өрнекті бояу
	6.3. Сюжетті сурет салу	2.6.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша контурлық суреттің бөлшектерін тірек сызықтары бойынша салып бітіру
2.6.3.2 контурлық суреттерді қарапайым сюжетпен ұсақ бөлшектерсіз бояу		

3) 3 -сынып :

Ортақ өтпелі тақырыптар	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1-2 апта _ Оқушыларды бақылау және тексеру 3 апта «Мен және менің отбасым» 4 апта «Менің денем. Мен ұлмын, мен қызбын» 5 апта «Көкөністер» 6 апта «Жеміс-жидектер» 7 апта «Менің ойыншықтарым» 8 апта «Менің үйім»	1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау	3.1.1.1 тәртіп ережелерін сақтау
		3.1.1.2 мұғалімнің өтініштерін, талаптар мен тапсырмаларын орындау
		3.1.1.3 берілген қызмет түріне қарай жұмыс орнын дайындау
		3.1.1.4 жұмысты аяқтағаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіру
		3.1.1.5 кезекшінің міндеттерін орындау
	2.1. Заттың негізгі белгілері – пішіні, өлшемі, түсі	3.2.1.1 мұғалімнің азғана көмегі арқылы затты зерттеп қарау
		3.2.1.2 формасы, түсі, көлемі бойынша әртүрлі заттарды, фигураларды ажырату
		3.2.1.3 заттарды ұқсас белгілері бойынша біріктіру (көлемі, формасы, түсі, мақсат-маңызы)
		3.2.1.4 әр түрлі заттармен практикалық әрекеттерді орындау (заттың не үшін екендігін біліп, онымен қалай әрекет ететінін көрсету)
		3.2.1.5 шеңбер мен шарды, шаршы мен текшені ажырату
		3.2.1.6 әр түрлі өлшемдегі геометриялық фигураларды (шаршы, шеңбер, сопақ) шаблон арқылы сызу және бояу

9 апта «Менің мектебім»		3.2.1.7 заттың көлемін (үлкен, кіші) сипаттайтын сын есімдерді зат есімдермен жақ түрінде, жекеше, көпше түрінде үйлестіру: мұғалімге еліктеу арқылы, өз бетінше белсенді сөйлеуінде
		3.2.1.8 бейнелеу процесінде қызыл, сары, жасыл, қара, ақ түстерді ажырату және қолдану
	2.2. Кеңістік туралы түсініктер	3.2.2.1 орналастыру туралы ауызша нұсқау бойынша параққа нүктелерді салу
		3.2.2.2. ауызша нұсқау бойынша затты сынып ішінде, үстел үстінде орналастыру бойынша практикалық әрекеттерді орындау
		3.2.2.3 заттарды (ойыншықтарды) жақын кеңістікке өзіне қатысты: алыс, жақын, жақын, жоғары, төмен, алдында (өзінің алдына), артына орналастыру: көрсету бойынша, үлгі бойынша, сәйкес ауызша нұсқауға
		3.2.2.4 өтініш бойынша дене мүшелерінің орналасуын көрсету: «Маған оң – сол қол, аяқ, көз, құлақ, щекке көрсет».
		3.2.2.5 екі, үш затты бір-біріне қатысты «алдында, артында, арасында, ішінде, үстінде» орналастыру: еліктеу, үлгі бойынша, ауызша нұсқау арқылы
		3.2.2.6 берілген бағытта қозғалу: «алға, артқа, оңға, солға, бүйірге» еліктеу, ауызша нұсқау арқылы
		3.2.2.7 заттарды (мысалы, ойыншықты, допты) «алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға, бір жаққа» жылжыту: көрсету бойынша, ауызша нұсқауларға сәйкес
		3.2.2.8 «алыс, жақын, жанында, жоғары, төменде, алдында, артымда» сөздерін қолданып «Қайда?» деген сұраққа жауап беру
		3.2.2.9 бірнеше затты (ойыншықтарды), олардың бейнелерін (суреттерін) бір қатарға қою: көрсету бойынша, үлгі бойынша, «Ойыншықтарды бір қатарға қою» нұсқаулығы бойынша
		3.2.2.10 «шеткі, бірінші, соңғы, дейін, кейін артта» кезектілігінің тәртібін бақылау: мұғалімнің көрсетуі және ауызша нұсқауы бойынша
	2.3. Уақыттық түсініктер	3.2.3.1 қарама-қарсы жыл мезгілдерін (жаз және қыс) және күн бөліктерін тану (күн мен түн) (табиғаттағы бақылаулардан, суреттердегі бейнелерден, сипаттық белгілерден) және атау
		3.2.3.2 жыл мезгілдерін бейнелейтін суреттерді біріктіру (қыс, көктем, жаз, күз)
3.2.3.3 күн бөліктерін бейнелейтін суреттерді біріктіру (күн, түн, таңертең, кеш)		
3.2.3.4 өз өміріндегі оқиғаларды, режим сәттерін «алдымен - содан кейін», «қазір - кейін», «кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «күндіз», «кешке», «түнде»		

	3.2.3.5 мұғалімнің/ ересектердің «алдымен - содан кейін», «қазір - кейін» сөздері бар нұсқауларын орындау
	3.2.3.6 «...қашан ...?» деген сұраққа жауап беруде «алдымен - содан кейін», «қазір-кейін», «кеше», «бүгін», «ертең», «таңертең», «күндіз», «түстен кейін», «кешке», «түнде» сөздерін қолдану
	3.2.3.7 иллюстрациялық материалды (визуалды кесте) пайдалана отырып сабақта іс-әрекет түрлерінің ретін (тәртібін) сақтау
	3.2.3.8 иллюстрациялық материалды (визуалды кесте) пайдалана отырып сабақта режим сәттерінің, іс-әрекет түрлерінің ретін (тәртібін) «Суреттерді рет-ретімен орналастыр, алдымен не, келесі не» нұсқау бойынша орнату
2.4. Нүкте, штрих, сызық, таңба	3.2.4.1 фигуралардағы нүктерлер санын қайта санаусыз айту: 1, 2, 3, 4, 5
	3.2.4.2 1 ден 5 дейін сандарды ретпен атау: мұғалімнің артынан қайталап, өз бетінше есте сақтау бойынша
	3.2.4.3 берілген контурдың бойымен нүкте бойынша қарындашпен сызықтар сызу
	3.2.4.4 қағаздан қол үзбей қылқаламмен, қарындашпен, фломастермен сызықтар сызу
	3.2.4.5 қағаздың шетінен шықпай сызықтар салу
	3.2.4.6 еліктеу, көрсету, үлгі бойынша сызықтар салу
	3.2.4.7 атаулары бойынша сызықтар салу (түзу, толқынды, қисық)
1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау	3.1.1.6 пластикалық материалдармен жұмыс жасауда қауіпсіздік ережелерін сақтау
4.1. Ермексаздан сурет салу	3.4.1.1 ермексазды аппликациялауды жағу әдісімен орындау
	3.4.1.2 дайын контурдың ішінде көлемді аппликацияны мүсіндеу
4.2. Кең көлемді өнімдер	3.4.2.1 текшені, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша тану
	3.4.2.2 иллюстрациядағы, фотосуреттегі текшені, білеуді, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша тану
	3.4.2.3 ойын жағдайындағы жеке сөздерде геометриялық денелердің атауларын (текше, білеу, шар) қолдану
	3.4.2.4 мүсіндеу алдында заттарды тексеріп алу
	3.4.2.5 мұғалімнің жасаған мүсінін бақылау, нақты заттың атауын білу, атау және салыстыру
	3.4.2.6 ермексаздың тұтас кесегінен бұйымдық ыдыстар мүсіндеу

		3.4.2.7 жаймалау, қысу, жалпайту, созу әдістерімен мүсіндеу
		3.4.2.8 1, 2, 3, 4, 5 сандарын ұстап көру және көзбен көру арқылы үлгісі бойынша тану
		3.4.2.9 пластикалық материалдың (ермексаз, саз, қамыр) көмегімен 1-5 сандарын үлгілеу
		3.4.2.10 сюжеттік ойындарда дайын бұйымдарды ұтып алу
		3.4.2.11 заттарды конструктивтік әдіспен мүсіндеу (1-2 бөліктен)
		3.4.2.12 бұйымды үлгімен салыстыру
	3.1. Халық қолданбалы өнер бұйымдары	3.3.1.1 оң эмоцияларды, өнер нысандарына қызығушылық таныту
		3.3.1.2 қарастыру қыштан жасалған халық шеберлерінің бұйымдары
		3.3.1.3 керамикалық бұйымдарды тексеру (түсі, өлшемі, мақсаты)
		3.3.1.4 керамикалық бұйымдарды қоршаған ортадан үлгі бойынша, атауы бойынша оқшаулау
		3.3.1.5 керамикадан жасалған бұйымдармен ойнау
1 апта «Менің киімім» 2 апта «Менің аяқ киімім» 3 апта «Азық-түлік» 4 апта «Шай ыдыстары» 5 апта «Жиһаздар» 6 апта Жаңа жыл түні 7 апта «Жаңа жыл мерекесі»		2 тоқсан
	4.2. Кең көлемді өнімдер	3.4.2.4 мүсіндеу алдында заттарды тексеріп алу
		3.4.2.5 мұғалімнің жасаған мүсінін бақылау, нақты заттың атауын білу, атау және салыстыру
		3.4.2.6 ермексаздың тұтас кесегінен бұйымдық ыдыстар мүсіндеу
		3.4.2.11 заттарды конструктивтік әдіспен мүсіндеу (1-2 бөліктен)
		3.4.2.12 бұйымды үлгімен салыстыру
		3.4.2.10 сюжеттік ойындарда дайын бұйымдарды қолдану
		3.4.2.12 бұйымды үлгімен салыстыру
	4.3. Композиция	3.4.3.1 ұжымдық композицияны жасауға қатысу
		3.4.3.2 композицияны ойынға қосу
	5.1. Заттық аппликация	3.5.1.1 мұғалімнің үлгіні тану, көрсету, бөлшектерді атау деңгейінде талдауына қатысу
		3.5.1.2 әртүрлі көлемдегі үшбұрыштардың жазықтық модельдерін ұстап көру және көзбен көру арқылы зерттеу
		3.5.1.3 көрсету бойынша, үлгі бойынша қағазды жырту, мыжу әдістерімен дайындамалар жасау
		3.5.1.4 геометриялық паздарды жинау, жиіктемеге дөңгелек, сопақша және төртбұрышты қосымшаларды салу

		3.5.1.5 геометриялық фигуралардың модельдерінен әртүрлі өлшемдегі шеңберлерді, сопақшаларды, шаршыларды және тіктөртбұрыштарды таңдау
		3.5.1.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша дайын фонға дайындамаларды орналастыру және жабыстыру
		3.5.1.7 мұғаліммен бірге берілген контурда мыжылған қағаз дайындамалардан (1-2 түсті) көлемді аппликация жасау және жабыстыру
		3.5.1.8 ойын жағдайында жеке сөздерде шеңбер, сопақша, шаршы, үшбұрыш геометриялық фигуралардың атауларын қолдану
	1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау	3.1.1.7 қайшымен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтау
	5.2. Сәндік аппликация	3.5.2.1 Көрсетілім бойынша берілген сызық бойынша қағазды қию
		3.5.2.2 көрсету үшін берілген сызық бойымен қағаз жолақтарын кесу
		3.5.2.3 3-4 жолақты қағаз бетіне ауыспалы түстермен өрнек салу және оларды көрсетілім бойынша және үлгі бойынша жапсыру
	5.3. Сюжеттік аппликация	3.5.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша 2-3 бөліктен тұратын қарапайым сюжеттік аппликацияны жасау және желімдеу
		3.5.3.2 үлгі бойынша, көрсету бойынша ұжымдық композициялар жасауға қатысу
1 апта « Қысқы қызықтар»	3 тоқсан	
2 апта « Қысқы киім және аяқ киім»	3.3. Сурет салу, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары	3.3.3.1 өлкенің көрнекті ғимараттарын мұғалімнің көмегімен тану, көрсету және атау
		3.3.3.2 ұсақ мүсіндік пішіндерді мұғалімнің көмегімен тексеру, тану, атау
3 апта « Үй жануарлары»	6.1. Заттық сурет салу	3.6.1.1 сурет салу техникасын сақтау
		3.6.1.2 қағаз парағында еркін сурет салу
		3.6.1.3 сурет салу алдында затты тексеріп көру
4 апта «Үй құстары»		3.6.1.4 көрсету бойынша, үлгі бойынша трафаретпен контурлық кескіндерді қарындашпен салу
5 апта «Жабайы жануарлар»		3.6.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша 1-5 сандарының контурлық суреттерін бояу, штрихтау, сызу
		3.6.1.6 қағаз парақты қылқаламмен және бояумен бояу
		3.6.1.7 берілген контур бойынша шеңберлі, шаршылы, үшбұрышты пішіндегі заттарды салу

6 апта «Жабайы құстар» 7 апта «Көлік» 8 апта «Аналар мерекесі» 9 апта «Наурыз мейрамы»		3.6.1.9 үлкен заттық контурлық суреттерді бояу
		3.6.1.10. тұзды қамырдан жасалған пішіндерді қылқаламды қолданып акварельмен бояу
		3.6.1.11 көрсету бойынша, үлгі бойынша заттың кескін бөлшектерін тірек сызықтары бойынша салып бітіру
	3.2. Иллюстрация лар	3.3.2.1 иллюстрацияны зерттеп қарау
		3.3.2.2—бейнеленген заттарды, олардың түсін, пішінін, өлшемін тану, көрсету, атау
		3.3.2.3 «Суреттерді рет-ретімен орналастыр, біріншісі не, келесісі» деген нұсқау бойынша иллюстрациялық материалды (көрнекі кесте) пайдалана отырып сабақтағы іс-әрекеттер ретін белгілеу.
	6.2. Сәндік сурет салу	3.6.2.5. дайын дайындамада элементтері ақшыл түспен көрсетілген ұлттық ою-өрнекті үлгіге сәйкес, көрсетілгендей бояу
		3.6.2.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша өрнекті жолақта суретті сулау әдісімен қылқаламмен салу
		3.6.2.7 көрсету бойынша, үлгі бойынша нүктелерден тұратын контурлық суреттердегі өрнекті заттарды мақта тампондармен безендіру
1 апта «Ағаштар» 2 апта «Гүлдер» 3 апта «Жәндіктер» 4 апта «Көктемге арналған киімдер» 5 апта Балықтар 6 апта «Жемістер» 7 апта «Көкөністер» 8 апта «Жидектер» 9 апта «Жазғы киімдер»; «Балаларға арналған жазғы қызықтар»	4 тоқсан	
	6.2. Сәндік сурет салу	3.6.2.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша дәстүрлі емес техникада сурет салу
		3.6.2.2 көрсету бойынша, үлгі бойынша жолақтағы өрнекті үлгіде басып шығару
		3.6.2.3 жапырақтарға бояуды салып, көлденең жолақта мөр басып өрнек шығару: көрсетілім бойынша, үлгі бойынша
		3.6.2.4. көрсетілімге сәйкес, үлгі бойынша бояумен мөр басып ауыспалы элементтерінен (жапырақ, штамп, жапырақ, штамп) тұратын ою-өрнекті шығару
		3.6.2.5. дайын дайындамада элементтері ақшыл түспен көрсетілген ұлттық ою-өрнекті үлгіге сәйкес, көрсетілгендей бояу
		3.6.2.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша өрнекті жолақта суретті сулау әдісімен қылқаламмен салу
		3.6.2.7 көрсету бойынша, үлгі бойынша нүктелерден тұратын контурлық суреттердегі өрнекті заттарды мақта тампондармен безендіру
	3.3. Сурет салуды, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары	3.3.3.2 ұсақ мүсіндік пішіндерді мұғалімнің көмегімен тексеру, тану, атау
	6.3 Сюжеттік сурет салу	3.6.3.1 контурлық суреттерді қарапайым сюжетпен ұсақ бөлшектерсіз бояу
		3.6.3.2 суретті шеттен шықпай бояу

4) 4- сынып:

Ортақ өтпелі тақырыптар	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
<p>1-2 апта _ Оқушыларды бақылау және тексеру</p> <p>3 апта « Мен және менің отбасым »</p> <p>4 апта « Менің денем. Мен ұлмын, мен қызбын »</p> <p>5 апта «Көкеністер»</p> <p>6 апта «Жеміс-жидектер»</p> <p>7 апта « Менің ойыншықтарым »</p> <p>8 апта «Менің үйім»</p> <p>9 апта «Менің мектебім»</p>	<p>1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау</p>	<p>4.1.1.1 тәртіп ережелерін сақтау</p> <p>4.1.1.2 мұғалімнің өтініштерін, талаптар мен тапсырмаларын орындау</p> <p>4.1.1.3 берілген қызмет түріне қарай жұмыс орнын дайындау</p> <p>4.1.1.4 жұмысты аяқтағаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіру</p> <p>4.1.1.5 бейнелеу өнері кабинетінде кезекшінің міндеттерін орындау</p>
	<p>3.3. Сурет салу, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары</p>	<p>4.3.3.2 ұсақ мүсіндік пішіндерді мұғалімнің көмегімен зерделеп қарастыру</p> <p>4.3.3.3 көркем шығармалардағы нақты заттарды тану және атау</p> <p>4.3.3.4 заттарды өзіне қатысты ең жақын кеңістікке орналастыру: алыс, жақын, жақын, жоғары, төмен, алдына (өзінің алдында), артына көрсету бойынша, үлгі бойынша, сөздік нұсқау</p> <p>4.3.3.5 екі, үш затты бір-біріне қатысты орналастыру: «алдында, артында, арасында, ішінде, үстінде, үстінде, астында» көрсету бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқау бойынша.</p> <p>4.3.3.6 берілген бағытта қозғалу: «алға, артқа, оңға, солға» көрсетілімге сәйкес, ауызша нұсқауларға сәйкес</p> <p>4.3.3.7 затты (мысалы, көлікті, допты): ауызша нұсқауларға сәйкес көрсетілімге бойынша «алға, артқа, жоғары, төмен, оңға, солға» жылжыту</p> <p>4.3.3.8 «Ойыншықтарды бір қатарға қой» нұсқауы бойынша, үлгі бойынша, көрсетілімге сәйкес бірнеше заттарды (ойыншықтарды) қатарға қою.</p>
	<p>4.1. Ермексаздан сурет салу</p>	<p>4.4.1.1 ермексазды аппликацияны жағу әдісімен орындау</p> <p>4.4.1.2 дайын контурдың ішінде көлемді аппликацияны мүсіндеу</p>
	<p>4.2. Кең көлемді өнімдер</p>	<p>4.4.2.1 мүсіндеу алдында заттарды тексеріп алу</p> <p>4.4.2.2 текшені, шарды, білеуді үлгісі бойынша, атауы бойынша тану</p> <p>4.4.2.3 иллюстрациядағы, фотосуреттегі текшені, білеуді, шарды үлгісі бойынша, атауы бойынша тану</p> <p>4.4.2.4 мұғалімнің жасаған мүсінін бақылау, нақты заттың атауын білу, атау және салыстыру</p> <p>4.4.2.5 пластикалық материалдың (ермексаз, саз, қамыр) көмегімен 1-7 сандарын (мүмкіндігінше 0, 8, 9) үлгілеу</p> <p>4.4.2.6 көзбен көру және ұстап көру арқылы 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 (мүмкіндігінше 8,9,10) сандарын үлгісі бойынша, атауы бойынша тану</p>

		4.4.2.7 санау қызметін 7 шегінде пайдалану
		4.4.2.8 1-ден бастап 7-ге дейінгі (мүмкіндігінше 10-ға дейін) есептік сан есімдерді педагогтың артынан еске түсіру арқылы сандық қатарға сүйене отырып, рет-ретімен атау
		4.4.2.9 ермексаздың тұтас кесегінен бұйымдық ыдысты мүсіндеу
		4.4.2.10 жаймалау, қысу, жалпайту, созу әдістерімен мүсіндеу
		4.4.2.11 сюжеттік ойындарда дайын бұйымдарды ұтып алу
1 апта Менің киімім»;	2 тоқсан	
2 апта «Менің аяқ киімім»;	3.3. Сурет салу, мүсін, сәулет өнерлерінің бұйымдары	4.3.3.1 қарастыру, тану, мұғалімнің көмегімен суреттердегі кейбір заттарды атау
3 апта «Азық-түлік»		4.3.3.2 мұғалімнің көмегімен шағын мүсіндік пішіндерді тексеру
4 апта «Шай ыдыстары»;	4.2. Кең көлемді өнімдер	4.4.2.12 ойын жағдайында жеке сөздерде геометриялық денелердің атауларын (текше, білеу, шар) қолдану
5 апта «Жиһаздар»;		4.4.2.13 көрсету бойынша, үлгі бойынша құрастыру үшін геометриялық фигуралардың модельдерін пайдалану
6 апта Жаңа жыл түні;		4.4.2.14 заттарды конструктивтік әдіспен мүсіндеу (2-3 бөліктен)
7 апта «Жаңа жыл мерекесі»		4.4.2.15 бұйымды үлгімен салыстыру
	4.3. Композиция	4.4.3.1 ұжымдық композицияны жасауға қатысу
		4.4.3.2 композицияны ойынға қосу
	5.1. Заттық аппликация	4.5.1.1 мұғалімнің үлгіні бөлшектерді, аппликациямен жұмыс тәртібін атау деңгейінде талдауына қатысу
		4.5.1.2 парақ кеңістігінде (оң, сол, жоғарғы, төменгі, ортаңғы) көрсету бойынша, үлгі бойынша, ауызша нұсқаулар бойынша бағдарлау
		4.5.1.3 бейнеленген затты бояу, үлгі бойынша, көрсетілім бойынша дайын бөліктерден аппликация, коллаж жасау тәсілдерін қолдану
		4.5.1.4 қағаз парағында саусақпен сурет салу техникасын, коллаж жасау үшін дайын бөліктерден үлгі бойынша, көрсетілім бойынша аппликация жасау техникасын қолдану
		4.5.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша берілген контурда мыжылған қағаз (2-3 түсті) дайындамалардан көлемді аппликация жасау және жабыстыру
1 апта «Қысқы қызықтар»;	3 тоқсан	
2 апта «Қысқы киім және аяқ киім»;	1.1. Бейнелеу өнері кабинетінде қауіпсіздік техникасы мен тәртіп ережелерін сақтау	4.1.1.6 пластикалық материалдармен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтау
3 апта «Үй жануарлары»;		

4 апта «Үй құстары» 5 апта «Жабайы жануарлар»; 6 апта «Жабайы құстар»; 7 апта «Көлік»; 8 апта «Аналар мерекесі»; 9 апта «Наурыз мейрамы»	5.2. Сәндік аппликация	4.5.2.1 ұстап көру арқылы әртүрлі өлшемдегі шеңберлердің, сопақшалардың, шаршылардың, тіктөртбұрыштардың, үшбұрыштардың жазықтық модельдерін зерттеу
		4.5.2.2 геометриялық фигуралардың модельдерін түсі, пішіні, өлшемі бойынша топтастыру
		4.5.2.3 геометриялық паздарды жинау, жиектемеге қосымшаларды салу
		4.5.2.4 геометриялық фигуралардың модельдерінен үлгі бойынша, атауы бойынша шеңберлердің, сопақшалардың, шаршылардың, үшбұрыштардың түсін таңдау
		4.5.2.5 жеке сөздерде шеңбер, сопақша, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш геометриялық фигуралардың атауларын қолдану
		4.5.2.6 қағазды берілген сызықпен кесу
		4.5.2.7 шаршыны контурмен кесу
		4.5.2.8 түсі бойынша 3-4 шаршы жолаққа артынан желімдеумен өрнек салу
	3.2. Иллюстрациялар	4.3.2.1 иллюстрацияны зерттеп қарау
		4.3.2.2 бейнеленген заттарды, олардың түсін, пішінін, өлшемін тану, көрсету, атау
		4.3.2.3 бөліктеріне тән өзіндік іс-әрекет түрлерін тану : таңертең, түстен кейін, кешке, түнде
		4.3.2.4 ауызша нұсқауларды орындау тәртібін белгілеу («Шалқан» ертегісі бойынша иллюстрациялар) «Қайда?» деген сұраққа жауап беру. «бірінші, соңғы, кейін, бұрын» сөздерін қолдану
		4.3.2.5 мұғалімнің көрсетуі және ауызша нұсқауы бойынша заттардың және олардың кескіндерінің бірізділігін сақтау: «төтенше, бірінші, соңғы, арасында».
		4.3.2.6 мұғалімнің талабы бойынша иллюстрацияда бірінші, соңғы, шеткі нысанды, кез келгеннен кейінгі, кез келгеннің алдында тұрған нысанды көрсету
		4.3.2.7 шығармашылық жеке және топтық жұмыстарды орындау кезінде фланелографта, магниттік тақтада, парақта еліктеу, үлгі бойынша (ортада, ортада, жоғарыда, төменде, оңда, сол жақта) жазық кескіндерді орналастыру.
4.3.2.8 ойын жағдаятында бірізділік тәртібін қолдану		
4.3.2.9 шығармашылық жеке және топтық жұмыстарды орындау кезінде фланелографта, магниттік тақтада, парақта еліктеу, үлгі бойынша (ортада, ортасында, жоғарыда, төменде, оңда, сол жақта) жазық кескіндерді орналастыру.		
5.3. Сюжеттік аппликация	4.5.3.1 көрсету бойынша, үлгі бойынша өз ойынан 3-4 бөліктен тұратын қарапайым сюжеттік аппликацияны жасау және желімдеу	

		4.5.3.2 ұжымдық композициялар жасауға қатысу
		4.5.3.3 командамен араласу және жұмыс істеу
		4.5.3.4 композицияны ойынға қосу
	6.1. Заттық сурет салу	4.6.1.1 сурет салу техникасын сақтау
		4.6.1.2 сурет салу процесінде қызыл, көк, сары, жасыл, ақ, қара түстерді ажырату және қолдану
		4.6.1.3 мұғалімнің бейнелеу әрекетін бақылау
		4.6.1.4 бүкіл параққа тапсырмасыз сурет салу
		4.6.1.5 көрсету бойынша, үлгі бойынша, еліктеу бойынша құмда, ұнтақ жармасында нүктелерді, түзулерді, қисық сызықтарды, шеңберлерді, сопақшаларды, шаршыларды, үшбұрыштарды, тіктөртбұрыштарды саусақпен бейнелеу
		4.6.1.6 көрсету бойынша, үлгі бойынша, еліктеу бойынша сызығы жоқ қағазда нүктелерді, түзулерді, қисық сызықтарды, шеңберлерді, сопақшаларды, шаршыларды, үшбұрыштарды, тіктөртбұрыштарды фломастермен, қарындашпен, қаламсаппен бейнелеу
		4.6.1.7 көрсету бойынша, өз бетінше шеңбердің, сопақшаның, шаршының, үшбұрыштың, тіктөртбұрыштың шаблону мен трафаретін айналдыра бояу
		4.6.1.8 көрсету бойынша, өз бетінше шеңбер, сопақша, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш контурының ішінде штрихтауды орындау
		4.6.1.9 сандардың контурлық кескіндерін бояу, штрихтау, айналдыра сызу
		4.6.1.10 сурет салу алдында затты тексеріп алу
		4.6.1.11 берілген контур бойынша екі түрлі пішіндегі заттарды салу
		4.6.1.12 контурлық кескіндерді трафарет, шаблон бойынша қарындашпен салу және бояу
1 апта «Ағаштар»; 2 апта «Гүлдер»; 3 апта «Жәндіктер»; 4 апта «Көктемге арналған киімдер»; 5 апта Балықтар; 6 апта «Жемістер»; 7 апта «Көкөністер» 8 апта «Жидектер»;		4 тоқсан
	6.1. Заттық сурет салу	4.6.1.13 жылдың әр мезгілінде ағаштардың суретін салу
		4.6.1.14 заттық силуэттерді (киім, жиһаз, ыдыс-аяқ; халық ойыншықтары) гуашпен бояу
		4.6.1.15 заттың кескінінің бөлшектерін тірек сызықтары бойынша салып бітіру
	3.1. Халық қолданбалы өнерінің бұйымдары	4.3.1.1 оң эмоцияларды, өнер нысандарына қызығушылық таныту
		4.3.1.2 халық шеберлерінің бұйымдарындағы ұлттық ою-өрнек элементтерін тану және көрсету
		4.3.1.3 қарастыру әшекейлі халық шеберлерінің бұйымдары
		4.3.1.4 халық шеберлерінің бұйымдарындағы ұлттық ою-өрнек элементтерін танып, көрсету
	6.2. Сәндік сурет салу	4.6.2.1 ою-өрнекті жасауға қолданылған заттардың санын 5 ішінде санау
		4.6.2.2 ою-өрнекті құрастыру үшін қолданылатын заттардың санын 5 ішінде сандармен көрсетіңіз
		4.6.2.3 дайын берілген ұлттық ою-өрнекті бояу

9 апта «Жазғы киімдер »; «Балаларға арналған жазғы қызықтар»		4.6.2.4 тірек нүктелерінің бойымен көлденең жолаққа жабыстыру арқылы қылқаламның ұшымен және қылшық штрихтарымен нүктелер үлгісін салу
		4.6.2.5 контурлық сызбалардағы заттарды үлгі бойынша көрсетілімге сәйкес қылқалам ұшымен нүктелер үлгісімен безендіру
	6.3. Сюжетті сурет салу	4.6.3.1 контурлық суреттерді қарапайым сюжетпен ұсақ бөлшектерсіз бояу
		4.6.3.2 суреттің шекарасын сақтау
		4.6.3.3 штрихтың бағытын сақтау
		4.6.3.4 үлгі бойынша, өз бетінше контурлық сюжеттік суреттің бөлшектерін салып бітіру